

EURÓPAI UNIÓ

AZ EURÓPAI PARLAMENT

A TANÁCS

Brüsszel, 2024. április 26.
(OR. en)

2020/0277(COD)

PE-CONS 19/24

**JAI 233
ASILE 29
MIGR 60
CODEC 398**

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a migrációs és menekültügyi válsághelyzetek és vis maior helyzetek kezeléséről és az (EU) 2021/1147 rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS
(EU) 2024/... RENDELETE

(…)

a migrációs és menekültügyi válsághelyzetek
és *vis maior* helyzetek kezeléséről és az (EU) 2021/1147 rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 78. cikke (2) bekezdésének d) és e) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében³,

¹ HL C 155., 2021.4.30., 58. o.

² HL C 175., 2021.5.7., 21. o.

³ Az Európai Parlament 2024. április 10-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács ...-i határozata.

mivel:

- (1) Az Uniónak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megalkotásának keretében biztosítani kell a személyek belső határokon történő ellenőrzések alóli mentességét, a menekültügy és a migráció, a külső határok ellenőrzése és a visszaküldés, és a tagállamok közötti jogellenes továbbutazások megelőzése terén a szolidaritáson és a felelősség tagállamok közötti igazságos elosztásán alapuló olyan közös politikát kell kialakítani, amely egyben a harmadik országbeli állampolgárokkal és a hontalan személyekkel szembeni méltányos bánásmódot és az alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartását is biztosítja.
- (2) Olyan átfogó megközelítésre van szükség, amely a tagállamok közötti kölcsönös bizalom megerősítésére irányul, annak elismerése mellett, hogy ezen átfogó megközelítés hatékonyságának kulcsa valamennyi elem együttes és integrált végrehajtásának függvénye.

- (3) Az Unió és tagállamai igen eltérő migrációs kihívásokkal szembesülhetnek, különös tekintettel az érkezők nagyságrendjére és összetételére. Ezért alapvető fontosságú, hogy az Unió különféle eszközökkel rendelkezzen annak érdekében, hogy minden típusú helyzetre reagálni tudjon. Az (EU) 2024/... európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁴⁺ felvázolt átfogó megközelítésnek – többek között az érintett harmadik országokkal kialakított partnerségek révén – biztosítani kell, hogy az Unió rendelkezzen a migráció hatékony kezeléséhez szükséges konkrét szabályokkal – különösen egy kötelező szolidaritási mechanizmus aktiválása tekintetében –, és hogy a válságok bekövetkeztének megelőzéséhez szükséges valamennyi intézkedés életbe lépjen. Ez a rendelet olyan szabályokat állapít meg, amelyek kiegészítik ezt a megközelítést és a 2001/55/EK tanácsi irányelvben⁵ meghatározott szabályokat és azokkal egyidejűleg alkalmazhatók.

⁴ Az Európai Parlament és Tanács (EU) 2024/... rendelete (...) a menekültügy és a migráció kezeléséről, az (EU) 2021/1147 és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról, valamint a 604/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, ..., ELI: ...).

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát és az említett rendelet számát, dátumát, címét, HL- és ELI-hivatkozását a lábjegyzetbe.

⁵ A Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12. o.)

- (4) A szükséges megelőző intézkedések bevezetése ellenére sem zárható ki, hogy az Unió és tagállamai által nem befolyásolható körülmények miatt migrációs és menekültügyi válsághelyzet vagy *vis maior* helyzet alakul ki. Ilyen rendkívüli helyzet lehet például a harmadik országbeli állampolgárok és a hontalan személyek egy vagy több tagállam területére történő tömeges érkezése, vagy a migránsok harmadik ország vagy nem állami szereplő általi, a tagállam vagy az Unió destabilizálását célzó eszközként való felhasználása, vagy a tagállamban bekövetkező *vis maior* helyzet. Ilyen körülmények között előfordulhat, hogy az (EU) 2024/... rendelet⁺ és az (EU) 2024/... európai parlamenti és tanácsi rendelet⁶⁺⁺ által biztosított intézkedések, illetve rugalmasság nem elegendőek az ilyen rendkívüli helyzetek kezeléséhez. Ezek a rendkívüli helyzetek eltérnek azoktól, amelyekben valamely tagállam az érkezések által a jól felkészült menekültügyi, befogadási és migrációs rendszerére gyakorolt kumulatív hatás miatt szembesül komoly migrációs helyzettel, vagy amelyekben valamely tagállamra azért nehezedik migrációs nyomás, mert bár az érkezések nagyságrendje nem éri el a tömeges érkezések szintjét, mégis aránytalan kötelezettségeket ró a tagállam jól felkészült rendszereire, és amely helyzetekre alkalmazandó intézkedésekről az (EU) 2024/... rendelet⁺ rendelkezik. Ez a rendelet továbbá nem érinti a közrend fenntartásával és a belső biztonság megőrzésével kapcsolatos tagállami hatáskörök gyakorlását.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/... rendelete (...) az Unión belüli nemzetközi védelem iránti közös eljárás létrehozásáról és a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L, ..., ELI: ...).

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát és az említett rendelet számát, dátumát, címét és HL- és ELI-hivatkozását a lábjegyzetbe.

- (5) E rendelet célja, hogy fokozza az Unió felkészültségét és rezilienciáját a válsághelyzetek kezelése tekintetében, valamint megkönnyítse az operatív koordinációt, a kapacitástámogatást és a finanszírozás rendelkezésre állását válsághelyzetekben.
- (6) Ez a rendelet biztosítja a szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos elosztása elvének hatékony alkalmazását, valamint a menekültügyi eljárásra – többek között a gyorsított eljárás alkalmazására – vonatkozó releváns szabályok kiigazítását annak érdekében, hogy a tagállamok és az Unió rendelkezzenek a válsághelyzetekre és a *vis maior* helyzetekre való reagáláshoz – többek között az összes eljárás lefolytatására vonatkozó határidő kiigazításához – szükséges jogi eszközökkel.
- (7) Ez a rendelet biztosítja, hogy a tagállamok teljes körű támogatásban részesüljenek válsághelyzetekben és *vis maior* helyzetekben, mégpedig többek között a szolidaritási mechanizmus révén, amely válsághelyzetek esetén biztosítja a felelősség méltányos megosztását és az erőfeszítések egyensúlyát a tagállamok között.

- (8) Ez a rendelet tiszteletben tartja a harmadik országbeli állampolgárok és a hontalan személyek alapvető jogait, és figyelembe veszi az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: a Charta) által – különösen az emberi méltóság tiszteletben tartására és védelmére, a kínzás és az embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmód tilalmára, a magán- és a családi élet tiszteletben tartására, a gyermek mindenek felett álló érdekére, a menedékjogra, továbbá a kitoloncolással, a kiutasítással és a kiadatással szembeni védelemre vonatkozóan – elismert elveket, valamint az 1967. január 31-i New York-i jegyzőkönyvvel kiegészített, a menekültek jogállásáról szóló, 1951. július 28-i genfi egyezményt (a továbbiakban: a genfi egyezmény). E rendeletet a Chartával, az uniós jog általános elveivel, valamint a nemzetközi joggal összhangban kell végrehajtani. Annak kifejezésre juttatása céljából, hogy a gyermek mindenek felett álló érdekét elsődleges szempontként kell kezelni – összhangban a gyermek jogairól szóló, 1989. évi ENSZ-egyezménnyel –, továbbá hogy tiszteletben kell tartani a családi életet, valamint hogy biztosítani kell az érintett személyek egészségének védelmét, biztosítékokat kell alkalmazni a kiskorúak és családtagjaik, továbbá azon nemzetközi védelmet kérelmező személyek (a továbbiakban: a kérelmezők) tekintetében, akiknek egészségi állapota különleges és megfelelő támogatást igényel. Helyénvaló, hogy az (EU) 2024/... rendeletben⁺ meghatározott szabályok és garanciák továbbra is alkalmazandók legyenek az e rendeletben előírt eltérések hatálya alá tartozó személyek tekintetében, kivéve, ha ez a rendelet másként rendelkezik. Helyénvaló, hogy az (EU) 2024/... európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁷⁺⁺ meghatározott szabályok – ezen belül a kérelmezők őrizetére vonatkozó szabályok – továbbra is alkalmazandók legyenek a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozat megtételének időpontjától kezdve.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/... irányelve (...) a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L, ..., ELI: ...).

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát és az említett irányelv számát, dátumát, címét, HL- és ELI-hivatkozását a lábjegyzetbe.

- (9) Ez a rendelet nem biztosít eltéréseket az (EU) 2024/... irányelv⁺ szerinti – többek között a befogadás anyagi feltételeire vonatkozó – szabályoktól és garanciáktól. A válsághelyzetben lévő tagállamnak további és elegendő emberi és anyagi erőforrást kell biztosítania ahhoz, hogy képes legyen teljesíteni az említett irányelv szerinti kötelezettségeit.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

- (10) Helyénvaló, hogy az (EU) 2024/...⁸⁺, az (EU) 2024/...⁹⁺⁺ és az (EU) 2024/...¹⁰⁺⁺⁺ európai parlamenti és tanácsi rendeletben és az (EU) 2024/... európai parlamenti és tanácsi irányelvben¹¹⁺⁺⁺⁺ meghatározott szabályok és garanciák az e rendelet alapján alkalmazott eltérésektől függetlenül továbbra is alkalmazandók kell, hogy legyenek. A tagállamok az e rendeletben előírt intézkedéseket kizárólag az e rendelet alapján elfogadott tanácsi végrehajtási határozatban előírtak szerint az említett intézkedésekre vonatkozó feltételekkel összhangban alkalmazhatják, és amennyiben az feltétlenül szükséges és arányos.

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/... rendelete a harmadik országbeli állampolgárok külső határokon történő előszűrésének bevezetéséről, valamint a 767/2008/EK, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240 és az (EU) 2019/817 rendelet módosításáról (HL L, ..., ELI: ...).

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 20/24 (2020/0278(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát és az említett rendelet számát, dátumát, címét, HL- és ELI-hivatkozását a lábjegyzetbe.

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/... rendelete a biometrikus adatok összehasonlítására szolgáló Eurodacnak az (EU) 2024/... és az (EU) 2024/... európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a 2001/55/EK tanácsi irányelv hatékony alkalmazása és a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek azonosítása érdekében történő létrehozásáról, valamint a tagállamok bűnüldöző hatóságai és az Europol által az Eurodac-adatokkal való, bűnüldözési célú összehasonlítások kérelmezéséről, az (EU) 2018/1240 és az (EU) 2019/818 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, továbbá a 603/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, ..., ELI:...).

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 15/24 (2016/0132 (COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát és az említett rendelet számát, dátumát, címét, HL- és ELI-hivatkozását a lábjegyzetbe.

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/... rendelete (...) a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemben részesülő személyként való elismerésére, a menekültek vagy a kiegészítő védelemre jogosult személyek egységes jogállására, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról, a 2003/109/EK tanácsi irányelv módosításáról és a 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L, ..., ELI: ...).

⁺⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 70/23 (2016/0223 (COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát és az említett rendelet számát, dátumát, címét, HL- és ELI-hivatkozását a lábjegyzetbe.

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/... irányelve (...) az emberkereskedelem megelőzéséről, valamint az ellene folytatott küzdelemről, valamint az áldozatok védelméről szóló 2011/36/EU irányelv módosításáról (HL L, ..., ELI: ...).

⁺⁺⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 14/24 (2022/0426(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát és az említett irányelv számát, dátumát, címét, HL- és ELI-hivatkozását a lábjegyzetbe.

- (11) Az, hogy e rendelet alapján egy adott tagállam tekintetében intézkedések elfogadására kerül sor, nem érintheti az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 78. cikke (3) bekezdésének alkalmazására vonatkozó lehetőséget.
- (12) Harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek tömeges érkezése miatt olyan helyzet alakulhat ki, amelyben valamely tagállam nem képes a harmadik országbeli állampolgárok és a hontalan személyek nemzetközi védelem iránti kérelmeit az (EU) 2024/... rendeletben⁺ és az (EU) 2024/... rendeletben⁺⁺ meghatározott szabályoknak megfelelően feldolgozni, és ez következményekkel jár a menekültügyi és migrációs rendszer működésére nemcsak az adott tagállamban, hanem az Unió egészében is. Ezért olyan különös szabályokat és mechanizmusokat kell megállapítani, amelyeknek lehetővé kell tenniük az ilyen helyzetek kezelését célzó hatékony fellépést.
- (13) A tagállamoknak elegendő emberi és pénzügyi erőforrással és infrastruktúrával kell rendelkezniük a menekültügy és a migráció kezelésére vonatkozó szakpolitikák hatékony végrehajtásához. A tagállamoknak gondoskodniuk kell az illetékes nemzeti hatóságok közötti, valamint a többi tagállam nemzeti hatóságaival való megfelelő koordinációról annak biztosítása érdekében, hogy menekültügyi, befogadási – a gyermekvédelmi szolgálatokat is beleértve – vagy visszaküldési rendszerük jól fel legyen készülve, beleértve a felkészültséget és a szükséghelyzeti tervezést, valamint, hogy mindegyik komponens elégséges kapacitással rendelkezzen.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (14) Az eszközként való felhasználás helyzete akkor állhat elő, amikor egy harmadik ország vagy egy ellenséges nem állami szereplő ösztönzi vagy megkönnyíti harmadik országbeli állampolgároknak vagy hontalan személyeknek az Unió külső határai vagy valamely tagállam irányába való haladását, ha az ilyen cselekmények arra utalnak, hogy az adott harmadik ország vagy ellenséges nem állami szereplő szándéka az Unió vagy valamely tagállam destabilizálása, és amennyiben az ilyen cselekmények alkalmasak valamely tagállam alapvető funkcióinak, többek között közrendje fenntartásának és a nemzetbiztonsága védelmének a veszélyeztetésére.
- (15) Az olyan helyzetek, amelyekben nem állami szereplők szervezett bűnözésben – különösen csempészésben – vesznek részt, nem tekintendők migránsok eszközként való felhasználásának, feltéve, hogy nem áll fenn az Unió vagy valamely tagállam destabilizálásának a szándéka.
- (16) A humanitárius segítségnyújtás nem tekinthető a migránsok eszközként való felhasználásának, amennyiben nem áll fenn az Unió vagy valamely tagállam destabilizálásának a szándéka.
- (17) Az egyéb szakpolitikai területek és jogi eszközök alapján alkalmazandó intézkedések sérelme nélkül, a hibrid fenyegetésekre az uniós joggal és a nemzetközi kötelezettségekkel összhangban történő azonnali és megfelelő reagálás biztosítása érdekében ez a rendelet a migráció területén alkalmazandó azon konkrét intézkedésekre összpontosít, amelyek célja az eszközként való felhasználás helyzeteinek kezelése.

- (18) Eszközként való felhasználás helyzete esetén előfordulhat, hogy valamely tagállam külső határán vagy tranzitónájában nemzetközi védelmet kérelmeznek harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek, akik gyakran olyan személyek, akiket a külső határ szárazföldi, tengeri vagy légi úton történő jogellenes átlépése miatt fogtak el, vagy kutatási-mentési műveleteket követően szállítottak partra. Ez különösen ahhoz vezethet, hogy a külső határokon váratlanul jelentősen megnövekedik a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos ügyforgalom. E tekintetben a Charta 18. cikkével és a genfi egyezményrel összhangban biztosítani kell a nemzetközi védelem iránti eljáráshoz való tényleges és valódi hozzáférést.
- (19) Ami Ciprust illeti, a 866/2004/EK tanácsi rendelet¹² külön szabályokat határoz meg, amelyek a Ciprusi Köztársaságnak a Ciprusi Köztársaság kormányának tényleges ellenőrzése alatt álló területei és a tényleges ellenőrzése alá nem tartozó területek közötti határvonalra alkalmazandók. Jóllehet az említett határvonal nem minősül külső határnak, azt a helyzetet, amelyben valamely harmadik ország vagy ellenséges nem állami szereplő ösztönzi vagy megkönnyíti harmadik országbeli állampolgároknak vagy hontalan személyeknek az említett határvonal átlépése céljából való haladását, eszközként való felhasználásnak kell tekinteni, amennyiben az eszközként való felhasználás minden egyéb eleme jelen van.
- (20) Valamely tagállam olyan rendellenes és előre nem látható, általa nem befolyásolható körülményekkel is szembesülhet, amelyek következményeit a kellő gondosság ellenére sem lehetett volna elkerülni. Az ilyen *vis maior* helyzetek megakadályozhatják a tagállamot abban, hogy eleget tegyen az uniós jog szerinti kötelezettségeinek, és következményekkel járhatnak nem csupán az adott tagállamban, hanem az Unió egészében is. A *vis maior* helyzetek közé tartoznak többek között a világjárványok és a természeti katasztrófák.

¹² A Tanács 866/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a csatlakozási okmány 10. jegyzőkönyvének 2. cikke szerinti rendszerről (HL L 161., 2004.4.30., 128. o.).

- (21) Amennyiben egy tagállam úgy ítéli meg, hogy területén válsághelyzet vagy *vis maior* helyzet állt elő, e tagállam számára lehetővé kell tenni, hogy az e rendeletben előírt eltérések és szolidaritási intézkedések alkalmazásának engedélyezését kérje. Az említett kérelemnek tartalmaznia kell a helyzet leírását és meg kell határoznia a konkrét helyzet kezelése érdekében kérelmezett intézkedéseket. Meg kell adnia továbbá azon okokat, amelyek miatt a helyzet megoldásához az említett intézkedésekhez kell folyamodnia, valamint adott esetben fel kell tüntetnie a helyzet kezelése érdekében már meghozott intézkedéseket.
- (22) Az (EU) 2024/... rendelet⁺ 6. cikkének (3) bekezdésével létrehozott állandó uniós migrációs támogatási eszköztárban (a továbbiakban: az eszköztár) foglalt intézkedések alkalmazása nem lehet előfeltétele az e rendelet szerinti szolidaritási intézkedések igénybevételének.
- (23) Válsághelyzetben az ilyen helyzettel szembesülő tagállam számára lehetővé kell tenni, hogy olyan szolidaritási és támogatási intézkedéseket kérjen más tagállamoktól, amelyek a leginkább megfelelnek a helyzet kezeléséhez szükséges szükségleteinek, és amelyek az (EU) 2024/... rendeletben⁺ előírt szolidaritáshoz képest fokozott szolidaritást tesznek szükségessé a tagállam válsághelyzet kezelésével kapcsolatos felelősségének enyhítése terén. A megerősített szolidaritási és támogatási intézkedések áthelyezéseknek, pénzügyi hozzájárulásoknak, alternatív szolidaritási intézkedéseknek vagy mindezek kombinációjának formájában valósulhatnak meg.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (24) Válsághelyzet vagy *vis maior* helyzet esetén az adott nehézséggel szembesülő tagállam számára biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy engedélyt kérjen a menekültügyi eljárásra vonatkozó szabályoktól való eltérések alkalmazására, ideértve a határon folytatott menekültügyi eljárást. Adott esetben az ilyen kérelmeknek az érintett tagállam arra vonatkozó döntését is tartalmazniuk kell, hogy a kérelmezők meghatározott kategóriái tekintetében a határon folytatott eljárást kizárja vagy megszünteti. Az érintett tagállam számára lehetővé kell tenni, hogy az ilyen kérelemmel együtt értesítse a Bizottságot arról, hogy a nyilvántartásba vételre vonatkozó határidőtől való eltérést azelőtt alkalmazni kívánja, hogy azt a tanácsi végrehajtási határozat engedélyezte volna a számára, pontosan megjelölve azokat az okokat, amelyek azonnali fellépést tesznek szükségessé. Az említett eltérés alkalmazása nem haladhatja meg a kérelem benyújtását követő naptól számított tíz napot, kivéve, ha azt a tanácsi végrehajtási határozat engedélyezi. A Bizottságnak és a Tanácsnak az engedélyezési eljárás szerinti feladataik teljesítése során a lehető legrövidebb időn belül kell eljárniuk annak érdekében, hogy korlátozzák az említett időszak vége és a vonatkozó tanácsi végrehajtási határozat elfogadása közötti időhiátust.
- (25) Tekintettel arra, hogy egy tagállam egyidejűleg az e rendeletben leírt helyzetek közül többel is szembesülhet, az említett tagállam e rendelet alapján több intézkedést kérelmezhet, és engedélyt kaphat azon intézkedések egyidejű alkalmazására és igénybevételére, amelyek egymást kiegészítő intézkedésként lettek kialakítva.

- (26) A válsághelyzetek – az eszközként való felhasználást is beleértve – vagy *vis maior* helyzetek megfelelő kezelésének lehetővé tétele érdekében, valamint a kiszámíthatóság, és a – többek között a határon folytatott – menekültügyi eljárásra vonatkozó szabályoknak az ilyen helyzetekhez való megfelelő igazítása céljából a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az érintett tagállam indokolással ellátott kérelme alapján értékelje a helyzetet és végrehajtási határozat útján meghatározza, hogy a kérelmező tagállamban fennáll-e válsághelyzet – az eszközként való felhasználást is beleértve – vagy *vis maior* helyzet.

- (27) Válsághelyzetben az ilyen helyzet megoldására irányuló szolidaritási intézkedéseknek meg kell haladniuk az (EU) 2024/... rendeletben + előírt intézkedéseket. Emiatt a Bizottságnak a helyzet értékelésekor figyelembe kell vennie az említett rendelet 9. cikkében említett mennyiségi és minőségi mutatókat, valamint a kérelmező tagállam által szolgáltatott megfelelően alátámasztott információkat, illetve az (EU) 2021/2303 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek¹³, az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek¹⁴, valamint az (EU) 2024/... rendeletben⁺ említett európai éves menekültügyi és migrációs jelentésnek az alapján gyűjtött információkat. Az eszközként való felhasználás eseteiben a Bizottságnak figyelembe kell vennie annak okait is, hogy az eszköztár miért nem elégséges a helyzet kezeléséhez. Annak megfelelő értékeléséhez, hogy a kérelmező tagállamban fennáll-e válsághelyzet – az eszközként való felhasználást is beleértve – vagy *vis maior* helyzet, a Bizottságnak – az érintett ügynökségekkel, különösen az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségével (a továbbiakban: Menekültügyi Ügynökség), az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel és az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével, valamint nemzetközi szervezetekkel, különösen az ENSZ menekültügyi főbiztosával (UNHCR) és a Nemzetközi Migrációs Szervezettel (IOM), valamint más érintett szervezetekkel konzultálva – elegendő információt kell gyűjtenie.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2303 rendelete (2021. december 15.) az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségéről és a 439/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 468., 2021.12.30., 1. o.).

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Partvédelemről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2019.11.14., 1. o.).

- (28) A magas szintű politikai ellenőrzés és támogatás, valamint az Unió szolidaritása kifejezésének biztosítása érdekében figyelembe kell venni, hogy az Európai Tanács elismerte-e, hogy az Unió vagy annak egy vagy több tagállama a migránsok eszközként való felhasználásának helyzetével szembesül. A migránsok eszközként való felhasználása veszélyeztetheti az adott tagállam alapvető funkcióinak ellátását, beleértve a közrend fenntartását és a nemzetbiztonság védelmét.
- (29) A helyzet kezeléséhez szükséges és arányos megfelelő reagálás biztosítása érdekében a bizottsági javaslatban adott esetben meg kell határozni azokat a konkrét eltéréseket, amelyek alkalmazását a tagállamok számára engedélyezni kell. Eszközként való felhasználás esetén egyértelműen meg kell határozni az eszközként való felhasználás azon alanyait, akikkel szemben a vonatkozó eltérések alkalmazhatók. Válsághelyzetben – adott esetben és a válsághelyzettel szembesülő tagállammal való egyeztetést követően – a Bizottságnak a javaslatba be kell illesztenie a szolidaritási reagálási terv tervezetét, feltüntetve az adott különleges helyzetre vonatkozó szolidaritási intézkedéseket és azok szintjét, ezen belül az áthelyezések teljes számát, a pénzügyi hozzájárulásokat vagy az alternatív szolidaritási intézkedéseket és azok szintjét, megállapítva, hogy a szolidaritás különböző típusai azonos értékűek, valamint tiszteletben tartva a tagállamok teljes mérlegelési jogkörét a szolidaritási intézkedések megválasztása tekintetében.

- (30) Míg a migrációs nyomással járó helyzetekben az (EU) 2024/... rendelet⁺ értelmében az áthelyezési igények 60 %-át kell fedezni az áthelyezés vagy a felelősséggel kapcsolatos kiegyensúlyozó intézkedések révén, addig a válsághelyzetekben az érintett tagállam összes szolidaritási igényét teljesíteni kell. Ezért, amikor a tanácsi végrehajtási határozat megállapítja a szolidaritási reagálási tervet, a válsághelyzettel szembesülő tagállamnak elsőbbséget kell élveznie azon szolidaritási vállalások igénybevétele terén, amelyeket nem osztottak ki vagy még nem hajtottak végre, és amelyek rendelkezésre állnak az (EU) 2024/... rendelet⁺ 57. cikkével összhangban létrehozott éves szolidaritási vállalásalapban. Amennyiben erre nincs lehetőség, vagy ha az éves szolidaritási vállalásalap nem tartalmaz elegendő vállalat az azonosított szükségletek fedezéséhez, a válsághelyzettel szembesülő tagállam számára lehetővé kell tenni azt is, hogy igénybe vegye a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt hozzájárulásokat, megállapítva, hogy a szolidaritás különböző típusai azonos értékűek. Az érintett tagállam valamennyi szükségletének kezelése céljából, amennyiben az éves szolidaritási vállalásalapban és a tanácsi végrehajtási határozatban rendelkezésre álló áthelyezési vállalások együttesen nem elegendőek, a felelősséggel kapcsolatos kiegyensúlyozó intézkedéseknek a szolidaritási reagálási tervben meghatározott szükségletek fedezése érdekében kötelezővé kell válniuk. Ehhez a hozzájáruló tagállam területén jelen kell lenniük olyan személyeknek, akikre a kiegyensúlyozó intézkedések alkalmazandók.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (31) A válsághelyzetek vagy a *vis maior* helyzetek valószínűsíthetően az adott tagállam alapvető funkcióinak ellátását is veszélyeztetik. A tagállamok közötti kölcsönös bizalom megerősítése és az uniós szintű koordináció javítása érdekében végrehajtási hatásköröket kell ruházni a Tanácsra, hogy végrehajtási határozatot fogadjon el, amelyben felhatalmaz valamely tagállamot az e rendeletben meghatározott eltérések alkalmazására, amennyiben a megállapított feltételek teljesülnek. Az eredeti végrehajtási határozatban engedélyezett intézkedések alkalmazási időtartamának három hónapnak kell lennie. Lehetővé kell tenni az említett időszak további három hónappal történő meghosszabbítását, ha a Bizottság megerősíti, hogy a válsághelyzet vagy a *vis maior* helyzet továbbra is fennáll. A Tanácsot fel kell hatalmazni arra, hogy a Bizottság javaslata alapján, amennyiben az eltérések és a szolidaritási intézkedések meghosszabbítását indokoló körülmények továbbra is fennállnak, legfeljebb három hónappal meghosszabbítsa az eltérések és a szolidaritási intézkedések alkalmazására vonatkozó engedélyt. Lehetővé kell tenni az említett időszak további három hónappal történő meghosszabbítását, ha a Bizottság megerősíti, hogy a helyzet továbbra is fennáll. A Tanácsot fel kell hatalmazni arra, hogy a Bizottság javaslata alapján hatályon kívül helyezze az intézkedések alkalmazását, amennyiben az eltérések és a szolidaritási intézkedések alkalmazását indokoló körülmények megszűntek. Lehetővé kell tenni, hogy az engedélyt meghosszabbító határozat módosítsa az alkalmazott eltéréseket. A hatásköreik gyakorlása és feladataik ellátása során a Bizottságnak és a Tanácsnak mindenkor biztosítani kell az arányosság és a szükségesség elvének tiszteletben tartását.

- (32) A tanácsi végrehajtási határozatnak adott esetben meg kell határoznia azon különös eltéréseket, amelyek alkalmazására a válsághelyzettel vagy *vis maior* helyzettel szembesülő tagállam – az egyes eltérések jellegétől függően – engedélyt kap, és meg kell határoznia ezek esetleges alkalmazásának kezdőnapját. Ezenkívül a határozatban meg kell jelölni az alapjául szolgáló indokokat és az eltérések személyi hatályát.
- (33) A tanácsi végrehajtási határozattal adott esetben szolidaritási reagálási tervet kell létrehozni, feltüntetve benne a szükséges konkrét szolidaritási és támogatási intézkedéseket és azok szintjét, valamint a hozzájáruló tagállamok által tett vállalásokat. E célból a vállaltételi eljárásra a tanácsi végrehajtási határozat elfogadásának keretében kell sort keríteni. Fontos biztosítani, hogy a hozzájáruló tagállam teljes mérlegelési jogkörrel rendelkezzen a szolidaritási és a támogatási intézkedések típusai közötti választás tekintetében.
- (34) Tekintettel annak fontosságára, hogy az e rendeletben meghatározott intézkedéseket a feltétlenül szükséges ideig és mértékben alkalmazzák, a Bizottságnak és a Tanácsnak folyamatosan nyomon kell követnie és felül kell vizsgálnia a helyzetet az említett intézkedések szükségessége és arányossága szempontjából. Ezzel összefüggésben a Bizottságnak különös figyelmet kell fordítania az alapvető jogok és a humanitárius normák betartására, és felkérheti a Menekültügyi Ügynökséget arra, hogy az (EU) 2021/2303 rendelet 15. cikkének (2) bekezdése alapján kezdeményezzen az érintett tagállam menekültügyi vagy befogadási rendszerére vonatkozó ellenőrzési gyakorlatot.

- (35) Az áthelyezés végrehajtására vonatkozó, az (EU) 2024/... rendeletben⁺ meghatározott eljárási szabályok a szolidaritási intézkedések válsághelyzetben történő megfelelő végrehajtásának biztosítása céljából alkalmazandók, figyelembe véve e helyzet súlyosságát és sürgősségét.
- (36) Az e rendelet szerinti szolidaritási mechanizmus zökkenőmentes végrehajtásának biztosítása érdekében az uniós szolidaritási koordinátornak az (EU) 2024/... rendeletben⁺ megállapított feladatok mellett támogatnia kell az áthelyezési tevékenységeket, és elő kell mozdítania a felkészültség, az együttműködés és a reziliencia kultúráját a tagállamok között. Válsághelyzetben az uniós szolidaritási koordinátornak kéthetente hivatalos jelentést kell készítenie az áthelyezési mechanizmus végrehajtásának és működésének állásáról. Az uniós szolidaritási koordinátor hivatala számára megfelelő személyzetet és erőforrásokat kell biztosítani az e rendelet szerinti szerepe eredményes betöltéséhez. Az áthelyezés végrehajtása során elsődlegesen a kiszolgáltatott személyeket kell figyelembe venni.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (37) Az áthelyezés tekintetében elsődlegesen a kiszolgáltatott személyeket kell figyelembe venni, különösen, ha az (EU) 2024/... irányelv⁺ 24. cikke értelmében vett különleges befogadási szükségletekkel rendelkeznek vagy az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ 20–23. cikkében említettek szerinti különleges eljárási garanciákat igényelnek. Az (EU) 2024/... irányelv⁺ 24. cikke szerint a következő kategóriák valamelyikébe tartozó kérelmezők nagyobb valószínűséggel rendelkeznek különleges befogadási szükségletekkel: kiskorúak, kísérő nélküli kiskorúak, fogyatékossgal élő személyek, időskorúak, várandós nők, leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális személyek, kiskorú gyermeket egyedül nevelő szülők, emberkereskedelem áldozatai, súlyos betegségben szenvedő személyek, mentális zavarokkal küzdő személyek, többek között poszttraumás stressz-zavarban (PTSD) szenvedők, valamint a kínzásnak, nemi erőszaknak vagy a pszichikai, fizikai, vagy szexuális erőszak más súlyos formáinak, például a nemi alapú erőszaknak, a női nemi szerv megcsonkításának áldozatául esett személyek, a gyermek- vagy kényszerházasság áldozatai, valamint a szexuális, nemi, rasszista vagy vallási indítékkal elkövetett erőszak áldozatai.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (38) Szemben az (EU) 2024/... rendeletben⁺ megállapított szabályokkal, amelyek értelmében a tagállamok nem kötelezhetők felelősség vállalására az igazságos részesedésüket meghaladó mértékben, válsághelyzetben a szolidaritási reagálási terv végrehajtása azt eredményezheti, hogy egy vagy több hozzájáruló tagállam az igazságos részesedését meghaladó mértékben vállal felelősséget a nemzetközi védelem iránti kérelmek megvizsgálásáért. Ez esetben az ilyen tagállamnak jogosultnak kell lennie arra, hogy öt éven keresztül arányosan csökkentse az (EU) 2024/... rendelet⁺ következő éves ciklusai szerinti szolidaritási vállalások végrehajtásából rá eső, az igazságos részesedése feletti részt. Ezt a csökkentést a 4. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott tanácsi végrehajtási határozatban is lehet alkalmazni, mégpedig az igazságos részesedésen felüli kérelmekkel megegyező mennyiség levonásával és az attól a naptól számított öt éven belül, amelytől kezdődően azon tanácsi végrehajtási határozat már nem hatályos, amelynek eredményeként a tagállam túllépte az igazságos részesedését. Lehetővé kell tenni, hogy a következő éves ciklusok és a tanácsi végrehajtási határozat szerinti csökkentések alternatív módon vagy egyidejűleg is alkalmazhatók legyenek, feltéve, hogy megegyeznek azon kérelmek számával, illetve nem haladják meg azon kérelmek számát, amelyek révén az adott tagállam az igazságos részesedését meghaladó hozzájárulást tett.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (39) Előfordulhat, hogy amikor egy tagállam válsághelyzettel vagy *vis maior* helyzettel szembesül, erőforrásokat kell átirányítani a határaihoz érkező harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek beáramlásának kezelésére. Ennek eredményeként előfordulhat, hogy az említett tagállamnak időre van szüksége erőforrásai átszervezéséhez és kapacitása növeléséhez, amihez többek között a releváns uniós ügynökségek is támogatást nyújthatnak. Előfordulhat, hogy az említett tagállamnak több időre van szüksége a kérelmekben való döntéshez, anélkül, hogy lehetővé tenné a területére való belépést. Ilyen esetekben lehetővé kell tenni az említett tagállam számára, hogy eltérjen a nyilvántartásba vételre és a határon folytatott eljárásra vonatkozó határidőtől.
- (40) Amennyiben egy tagállam az e rendeletben előírt intézkedések közül egyet vagy többet alkalmaz, a tagállamnak – olyan nyelven, amelyet a harmadik országbeli állampolgár vagy a hontalan személy megért, vagy észszerűen feltételezhető, hogy megért – tájékoztatnia kell a harmadik országbeli állampolgárokat és hontalan személyeket az alkalmazott eltérésekről, továbbá az intézkedések időtartamáról. A tagállamok kötelesek figyelembe venni a kérelmezők esetlegesen felmerülő különleges eljárási és különleges befogadási szükségleteit, és ennek megfelelően alkalmas módon tájékoztatni őket. Ezenkívül alkalmazni kell az (EU) 2024/... rendelet⁺ 8. cikkét a tájékoztatás tekintetében, a kérelemre vonatkozó határozat elleni fellebbezés lehetőségéről szóló tájékoztatással kapcsolatban pedig a 36. cikkének (3) bekezdését.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (41) A menekültügyi eljárástól való eltérések alkalmazása esetén az illetékes hatóságoknak elsődleges szempontként a különleges eljárási, illetve különleges befogadási szükségletekkel rendelkező kérelmezőkkel, többek között az orvosi kezelésre szoruló kérelmezőkkel kapcsolatos biztosítékokat kell szem előtt tartaniuk. Ezért a válsághelyzettel vagy *vis maior* helyzettel szembesülő tagállam nem alkalmazhatja a menekültügyi eljárástól való eltéréseket, illetve meg kell szüntetnie azok alkalmazását olyan esetekben, amikor az (EU) 2024/... rendelet⁺ 53. cikke (2) bekezdésének d) pontjával összhangban orvosi okok indokolják a határon folytatott eljárás alkalmazásának mellőzését, amikor az említett rendelet 53. cikke (2) bekezdésének b) pontjával összhangban nem biztosítható a szükséges támogatás a különleges eljárási igényekkel rendelkező kérelmezők számára, vagy amikor az (EU) 2024/... irányelvvel⁺⁺ összhangban nem biztosítható a szükséges támogatás a különleges befogadási szükségletekkel rendelkező kérelmezők számára. Az érintett tagállamnak elsőbbséget kell biztosítania az (EU) 2024/... rendelet⁺ szerinti különleges eljárási igényekkel rendelkező, valamint az (EU) 2024/... irányelv⁺⁺ 2. cikkének 14. pontjában meghatározottak szerinti, különleges befogadási szükségletekkel rendelkező személyek – különösen a kiskorúak és családtagjaik – kérelmei vizsgálatának.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

- (42) Válsághelyzetekben és *vis maior* helyzetekben a tagállam számára engedélyezni kell az (EU) 2024/... rendelet⁺ való eltérést annak érdekében, hogy a kérelmeket az azok benyújtására irányuló szándéknyilatkozat megtételétől számított legfeljebb négy héttel vegye nyilvántartásba. Ez a meghosszabbítás nem érintheti a menedékkérőknek a Charta, az (EU) 2024/... rendelet⁺ és az (EU) 2024/... irányelv⁺⁺ által garantált jogait. A kérelem és a tanácsi végrehajtási határozat elfogadása közötti időszakra vonatkozóan előírt kivétel sérelme nélkül, az olyan válsághelyzetekben, amelyeket harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek tömeges érkezése jellemez, a nyilvántartásba vételi időszak meghosszabbítása kizárólag az eredeti tanácsi végrehajtási határozatban foglalt időszak során alkalmazható.
- (43) A válsághelyzettel vagy *vis maior* helyzettel szembesülő érintett tagállam számára lehetővé kell tenni, hogy hat héttel meghosszabbítsa a nemzetközi védelem iránti kérelmek határon folytatott vizsgálatát. Ez a meghosszabbítás nem adható hozzá az (EU) 2024/... rendelet⁺ 51. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdésében említett időtartamhoz.
- (44) Amennyiben egy tagállam válsághelyzettel vagy *vis maior* helyzettel szembesül, lehetővé kell tenni a számára, hogy a határon folytatott eljárás alkalmazása tekintetében többféle lehetőség közül igényeljen intézkedéseket, figyelembe véve az áramlásoknak a pontos válsághelyzettől függő összetételét és eltérő jellegét.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

- (45) Az olyan válsághelyzetekben, amelyeket harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek tömeges érkezése jellemez, illetve a *vis maior* helyzetekben, szükség lehet annak lehetővé tételére, hogy a tagállamok ne alkalmazzák a határon folytatott eljárást az olyan harmadik országokból érkező személyek esetében, amelyek tekintetében az elismerő menekültügyi határozatok uniós szintű aránya 20 % alatt van. Az ilyen eltérés alkalmazásához a tanácsi végrehajtási határozatban értékelni kell, hogy az érintett tagállamnak az (EU) 2024/... irányelv⁺ 32. cikkében említett készenléti tervében foglalt intézkedések elegendőek-e a szóban forgó helyzet kezeléséhez. Az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ 42. cikke (1) bekezdésének c) és f) pontjában említett helyzetek fennállásakor a tagállamok minden esetben kötelesek alkalmazni a határon folytatott eljárást.
- (46) Az olyan válsághelyzetekben, amelyeket nemzetközi védelmet kérelmező, harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek tömeges érkezése jellemez, szükség lehet annak lehetővé tételére, hogy a tagállamok csökkentsék az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ 42. cikke (1) bekezdésének j) pontjában előírt, a határon folytatott eljárás kötelező alkalmazására vonatkozó küszöbértéket. A csökkentett küszöbérték semmi esetre sem lehet kevesebb, mint 5 %. A tagállamok az említett rendelet 42. cikke (1) bekezdésének c) és f) pontjában említett helyzetekben kötelesek a határon folytatott eljárást alkalmazni.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (47) Az olyan válsághelyzetekben, amelyeket nemzetközi védelmet kérelmező, harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek tömeges érkezése jellemez, szükség lehet arra, hogy bővítsék az (EU) 2024/... rendelet⁺ 43. cikkében meghatározott, határon folytatott eljárás alkalmazásának hatályát, valamint arra, hogy a tagállamok számára lehetővé tegyék azt, hogy a határon folytatott eljárás keretében a kérelemről érdemben döntsenek azokban az esetekben, amikor a kérelmező olyan harmadik ország állampolgára, vagy hontalan személyek esetében korábban olyan harmadik országban rendelkezett szokásos tartózkodási hellyel, amelynek tekintetében a nemzetközi védelmet megadó határozatok aránya uniós szinten 50 % vagy annál alacsonyabb. Ennek eredményeképpen a határon folytatott válsághelyzeti eljárás alkalmazása során a tagállamoknak továbbra is alkalmazniuk kell az említett rendelet 43–54. cikkében előírt, határon folytatott eljárást, de a határon folytatott eljárás alkalmazását kiterjeszthetik azokra a harmadik országbeli állampolgárokra vagy hontalan személyekre, akik olyan harmadik országokból érkeznek, amelyek tekintetében az elismerő menekültügyi határozatok uniós szintű átlagos aránya 20 % felett, de 50 % alatt van, figyelembe véve a származási országban esetleg felmerülő, a frissített negyedéves Eurostat-adatokban tükröződő, gyorsan változó védelmi szükségleteket. A határon folytatott eljárás hatályának e bővítése nem érintheti az említett rendelet szerinti, határon folytatott kötelező eljárásra alkalmazandó indokokat és egyéb szabályokat. Amennyiben egy tagállam felhatalmazást kap a határon folytatott eljárás hatályának bővítésére, az ezen eljárás keretében vizsgált kérelmek nem tekinthetők az említett rendelet 47. cikke szerinti megfelelő kapacitás részének, továbbá nem lehet azokat az 50. cikke szerinti éves felső határ alkalmazása során beszámítani.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (48) A kérelmezők őrizetét azon alapvető elvvel összhangban kell alkalmazni, hogy – különösen a tagállamok nemzetközi jogi kötelezettségeivel és a genfi egyezmény 31. cikkével összhangban – senki sem tartható őrizetben kizárólag azon az alapon, hogy nemzetközi védelmet kér. Az (EU) 2024/... irányelvvel⁺ összhangban a kiskorúakat főszabály szerint nem szabad őrizetbe venni, hanem kifejezetten kiskorúak ellátására alkalmas szálláshelyen kell elhelyezni, ideértve adott esetben a szabadságelvonással nem járó, közösségi alapú elhelyezést is. Tekintettel az őrizetnek a kiskorúakra gyakorolt negatív hatására, azt – az uniós joggal összhangban – kizárólag kivételes körülmények között, amennyiben feltétlenül szükséges, csak végső eszközként és a lehető legrövidebb ideig lehet alkalmazni, és soha nem büntetés-végrehajtási intézetben vagy egyéb, bűnüldözési célokat szolgáló létesítményben. A kiskorúak nem választhatók el a szüleiktől vagy gondviselőiktől, és a család egysége elvének általában az őrizet megfelelő alternatíváinak alkalmazását kell eredményeznie a kiskorúakat nevelő családok esetében, a számukra megfelelő szálláshelyen. Emellett mindent meg kell tenni annak biztosítása érdekében, hogy rendelkezésre álljanak és hozzáférhetők legyenek a kiskorúak őrizetének megfelelő, megvalósítható alternatívái.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

- (49) Eszközként való felhasználás esetén annak megelőzése érdekében, hogy egy harmadik ország vagy egy ellenséges nem állami szereplő meghatározott állampolgárságú személyeket vagy harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek meghatározott kategóriáit célozza meg, lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy az e rendeletben meghatározott menekültügyi eljárástól eltérve az (EU) 2024/... rendelet⁺ 44–55. cikke szerinti, határon folytatott eljárás keretében valamennyi kérelemről érdemben döntsenek. Az említett rendeletben meghatározott elveket és garanciákat tiszteletben kell tartani. A tagállamot az említett eltérések alkalmazására felhatalmazó tanácsi végrehajtási határozatban meg kell határozni, hogy mely harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek az eszközként való felhasználás alanyai. Ezen eltérés alkalmazásakor különös figyelmet kell fordítani az olyan, harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek bizonyos kategóriáira, akik az eszközként való felhasználás alanyai voltak, különösen a 12 éven aluli kiskorúakra és családtagjaikra, valamint azon kiszolgáltatott személyekre, akik különleges eljárási vagy befogadási szükségletekkel rendelkeznek. Ezeket a csoportokat ezért vagy ki kell zárni a határon folytatott eljárás hatálya alól, vagy – ha egyedi elbírálást követően megállapítást nyer, hogy a kérelmük valószínűsíthetően megalapozott –, esetükben meg kell szüntetni az említett eljárást. Az ezen alternatívák közötti választás továbbra is az ezen eltérés alkalmazását kérő tagállam mérlegelési jogkörébe tartozik. Az ezen eltérés alkalmazására való felhatalmazásról szóló tanácsi végrehajtási határozatban tükrözni kell a kérelemben feltüntetett választást. A határon folytatott eljárás hatályának eszközként való felhasználás esetén történő bővítése nem érintheti az (EU) 2024/... rendelet⁺ szerinti, határon folytatott kötelező eljárásra alkalmazandó indokokat és egyéb szabályokat. Amennyiben egy tagállam felhatalmazást kap a határon folytatott eljárás hatályának bővítésére, az ezen eljárás keretében vizsgált kérelmek nem tekinthetők az említett rendelet 48. cikke szerinti megfelelő kapacitás részének, továbbá nem lehet azokat az 51. cikke szerinti éves felső határ alkalmazása során beszámítani.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (50) Az ENSZ ügynökségeinek és főleg az UNHCR-nek, továbbá a tagállamok által konkrét feladatokkal megbízott más érintett partnerszervezeteknek az (EU) 2024/... irányelvben⁺ és az (EU) 2024/... rendeletben⁺⁺ meghatározott feltételek mellett tényleges hozzáféréssel kell rendelkezniük a határhoz annak érdekében, hogy az érintett tagállamot támogatni tudják az e rendelet hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek részére történő szükséges segítségnyújtásban. Az UNHCR számára lehetővé kell tenni, hogy kapcsolatba léphessen a kérelmezőkkel, köztük a határon tartózkodókkal is. E célból az érintett tagállamnak fenn kell tartania az említett szervezetekkel való együttműködést.
- (51) Különös szabályokat kell megállapítani az olyan válsághelyzetekre vonatkozóan, amelyeket tömeges érkezés jellemez, és a *vis maior* helyzetekre vonatkozóan annak érdekében, hogy a tagállamok az (EU) 2024/... rendeletben⁺⁺⁺ meghatározott határidőket szigorú feltételek mellett meghosszabbíthassák, ha e határidőket a rendkívüli helyzet miatt nem lehet betartani. Az ilyen határidő-meghosszabbítást egyidejűleg kell alkalmazni az átvétel iránti megkeresések és a visszavételi értesítések küldésére és megválaszolására vonatkozó határidők, valamint a kérelmezőnek a felelős tagállam számára történő átadására vonatkozó határidő esetében. A határidőket meg kell hosszabbítani, függetlenül attól, hogy az említett rendelet bizonyos helyzetekre rövidebb határidőket ír-e elő.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (52) Annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a nemzetközi védelem megadására irányuló eljáráshoz való tényleges hozzáférést olyan esetekben, amikor az átadásra amiatt nem kerül sor, hogy tartósan fennáll a válsághelyzet, amelyet tömeges érkezések jellemeznek, illetve a *vis maior* helyzet, vagy amikor az átadó tagállam nem hajtja végre az átadást, miközben a kérelmező az átadó tagállam illetékes hatóságainak rendelkezésére áll, meg kell határozni azt a maximális határidőt, ameddig az átadást az ilyen helyzettel szembesülő tagállam irányába végre kell hajtani. Ez a maximális határidő nem lehet hosszabb, mint az átvétel iránti megkeresés más tagállam általi elfogadásától, a visszavételi értesítés más tagállam általi visszaigazolásától, vagy az (EU) 2024/... rendelet⁺ 43. cikkének (3) bekezdésével összhangban halasztó hatállyal bíró átadási határozattal szembeni fellebbezésre vagy felülvizsgálatra vonatkozó jogerős határozattól számított egy év. Ez a maximális határidő nem érinti az említett rendelet 46. cikkének (2) bekezdése szerinti, az átadás végrehajtására vonatkozó határidők meghosszabbításának lehetőségét.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (53) Annak megelőzése érdekében, hogy a közös európai menekültügyi rendszer működésképtelenné váljon amiatt, hogy a tömeges érkezés a nagyságrendjét és intenzitását tekintve annyira rendkívüli, hogy még abban az esetben is, ha egy tagállam jól felkészült menekültügyi, befogadási és visszaküldési rendszerrel rendelkezik – ha a helyzet kezelésére nem kerül sor az Unió egésze által – a kérelmezőkkel való bánásmódot illetően súlyos hiányosságok komoly veszélyével fenyeget, a tagállam számára lehetővé kell tenni, hogy e rendkívüli körülmények között mentesüljön az (EU) 2024/... rendelet⁺ 16. cikkének (2) bekezdése és 38. cikkének (4) bekezdése szerinti, a kérelmező visszavételére vonatkozó kötelezettség alól. Annak biztosítása érdekében azonban, hogy az ilyen eltérés alkalmazása ne növelje az ilyen helyzettel szembesülő tagállamra nehezedő nyomást, az említett eltérést kizárólag az említett tagállamban a tanácsi végrehajtási határozat elfogadásának napját megelőző négy hónapon belül már nyilvántartásba vett kérelmekre kell visszamenőleges hatállyal alkalmazni.
- (54) Amennyiben az (EU) 2024/... rendelettel⁺⁺ összhangban objektív körülmények – vagy pedig az említett rendelet szerint megállapított kritériumok – alapján arra lehet következtetni, hogy az olyan kérelmezői csoportoktól származó, nemzetközi védelem iránti kérelmek, amelynek tagjai egy bizonyos konkrét származási országból vagy korábbi szokásos tartózkodási országból, vagy annak valamely részéről érkeznek, megalapozottak lehetnek, az eljáró hatóságoknak és az érintett kérelmezőknek egyaránt érdeke, hogy a kérelem érdemi vizsgálata mihamarabb lezáruljon, és lehetőség nyíljon a nemzetközi védelem gyors és hatékony megadására válsághelyzetben.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (55) Azon kérelmezők számára, akiknek kérelmét az e rendeletben előírt gyorsított eljárás keretében vizsgálják meg, biztosítani kell mindazon jogokat és garanciákat, amelyek a kérelmezőket az (EU) 2024/... rendelettel⁺ megilletik, beleértve a tájékoztatáshoz és a hatékony jogorvoslathoz való jogot is.
- (56) A gyorsított eljárásra vonatkozó bizottsági ajánlás alkalmazásakor nem kerülhet sor érdemi meghallgatásra, de ha kétség merül fel azzal kapcsolatban, hogy a kérelmező az említett ajánlásban meghatározott személyek kategóriájába vagy kategóriába tartozik-e, vagy hogy a kizáró okok fennállnak-e, ilyen meghallgatásra szükség lehet. Az eljárás semmi esetre sem tarthat tovább a kérelem benyújtásának napjától számított négy hétnél. Amennyiben egy tagállam megállapította, hogy a kérelmező veszélyt jelent a belső biztonságra, az adott tagállam számára lehetővé kell tenni, hogy az adott kérelmező tekintetében ne alkalmazza a gyorsított eljárást. Ilyen körülmények között a kérelmet az (EU) 2024/... rendelet⁺ 36. és 40. cikkével összhangban kell megvizsgálni .
- (57) Azon kérelmezők számára, akiknek kérelmét az e rendeletben előírt gyorsított eljárás keretében vizsgálják meg, az (EU) 2024/... rendelet⁺ 29. cikkével összhangban biztosítani kell egy, a jogállását igazoló dokumentumot, amelyet olyan nyelven kell kiállítani, amelyet megért, vagy észszerűen feltételezhető, hogy megért.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (58) A gyorsított eljárás alkalmazásának különböző szakaszai során konzultáció folytatható az érintett uniós ügynökségekkel, az UNHCR-rel, valamint más érintett szervezetekkel.
- (59) A válsághelyzetekre való megfelelő szintű felkészültség biztosítása érdekében a tagállamoknak vészhelyzeti tervükbe bele kell foglalniuk a válsághelyzetekre való reagáláshoz és azok megoldásához szükséges intézkedéseket, beleértve a közös európai menekültügyi rendszer működésével kapcsolatos kihívások leküzdéséhez, a kérelmezők és a nemzetközi védelemben részesülő személyek jogainak védelméhez, valamint az érintett tagállamban a jövőbeli reziliencia előmozdításához szükséges intézkedéseket is. A tagállamoknak ezenkívül igénybe kell venniük a nemzeti és az uniós jog alapján rendelkezésre álló eszközöket is, beleértve a migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmusról szóló (EU) 2020/1366 bizottsági ajánlásban¹⁵ előírt előrejelző és korai előrejelző eszközöket.
- (60) Válsághelyzetben – a fentiek sérelme nélkül és adott esetben – az eszköztár valamennyi válságkezelési mechanizmusát igénybe kell venni, különösen az uniós ügynökségek, az uniós alapok és az uniós polgári védelmi mechanizmus által az alkalmazandó jogi aktusokkal összhangban nyújtható pénzügyi és operatív támogatást. Ezt követően a Bizottságnak a technikai szintű migrációs fórum keretében biztosítania kell a koordinációt és az információcserét a válsághelyzet kezelése szempontjából releváns egyéb platformokkal, többek között az (EU) 2020/1366 ajánlás szerinti, az EU migrációs felkészültségi és válságkezelési hálózatával, valamint a politikai szintű integrált válságelhárítási mechanizmussal (IPCR).

¹⁵ A Bizottság (EU) 2020/1366 ajánlása (2020. szeptember 23.) a migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmusról (HL L 317., 2020.10.1., 26. o.).

- (61) A válsághelyzettel vagy *vis maior* helyzettel szembesülő tagállam támogatást kérhet a Menekültügyi Ügynökségtől, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségtől vagy az Europoltól, azok megbízatásával összhangban. Ezen túlmenően és adott esetben a Menekültügyi Ügynökség az (EU) 2021/2303 rendelet 16. cikke (1) bekezdésének d) pontjával összhangban saját kezdeményezésére is javasolhat segítséget, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség pedig az érintett tagállammal egyetértésben a visszaküldés terén javasolhat segítséget az (EU) 2019/1896 rendelet 48., 50., 52. és 53. cikkével összhangban, míg az Europol az (EU) 2016/794 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁶ 6. cikkének (1) bekezdésével összhangban javasolhat segítséget.
- (62) Azon tagállamok számára, amelyek szolidaritási intézkedésként áthelyezést hajtanak végre, pénzügyi támogatást kell nyújtani az uniós költségvetésből, többek között az (EU) 2021/1147 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹⁷ összhangban a tematikus eszközökből.

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről (HL L 135., 2016.5.24., 53. o.).

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1147 rendelete (2021. július 7.) a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap létrehozásáról (HL L 251., 2021.7.15., 1. o.).

- (63) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen a menekültügyi eljárásokra és adott esetben a szolidaritásra vonatkozó szabályok annak biztosítása érdekében történő szükséges kiigazítását, hogy a tagállamok képesek legyenek kezelni az Unión belüli menekültügyi és migrációkezelési válsághelyzeteket és vis major helyzeteket, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (64) Az EUSZ-hez és EUMSZ-hez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. Mivel e rendelet 12. és 13. cikke, valamint 1–6. cikke – annyiban, amennyiben azok a 12. és a 13. cikkben foglalt eltérésekre vonatkoznak – az Európai Közösség és a Dán Királyság közötti, a Dániában vagy az Európai Unió egy másik tagállamában benyújtott menedékjog iránti kérelem elbírálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról, valamint a dublini egyezmény hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítására irányuló „Eurodac” létrehozásáról szóló megállapodás¹⁸ 3. cikke értelmében módosításnak minősül, Dániának a módosítások elfogadásakor vagy az azt követő 30 napon belül értesítenie kell a Bizottságot arról a döntéséről, hogy végrehajtja-e e módosítások tartalmát.

¹⁸ HL L 66., 2006.3.8., 38. o.

- (65) Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével és 4a. cikkének (1) bekezdésével összhangban, az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, Írország nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (66) Izland és Norvégia tekintetében e rendelet 12. és 13. cikke, valamint 1–6. cikke – annyiban, amennyiben azok a 12. és a 13. cikkben foglalt eltérésekre vonatkoznak – új jogszabálynak minősül az Európai Közösség és az Izlandi Köztársaság, valamint a Norvég Királyság közötti, a tagállamok egyikében, illetve Izlandon vagy Norvégiában benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálására illetékes állam meghatározására vonatkozó kritériumokról és mechanizmusokról szóló megállapodás¹⁹ mellékletének tárgykörébe tartozó területen.
- (67) Svájc tekintetében e rendelet 12. és 13. cikke, valamint 1–6. cikke – annyiban, amennyiben azok a 12. és a 13. cikkben foglalt eltérésekre vonatkoznak – az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a tagállamban vagy Svájcban benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló megállapodás²⁰ 1. cikkének rendelkezéseit módosító vagy kiegészítő jogi aktusnak vagy intézkedésnek minősül.

¹⁹ HL L 93., 2001.4.3., 40. o.

²⁰ HL L 53., 2008.2.27., 5. o.

- (68) Liechtenstein tekintetében e rendelet 12. és 13. cikke, valamint 1–6. cikke – annyiban, amennyiben azok a 12. és a 13. cikkben foglalt eltérésekre vonatkoznak – az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a tagállamban vagy Svájcban benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló megállapodás 1. cikkének rendelkezéseit módosító vagy kiegészítő jogi aktusnak vagy intézkedésnek minősül, amely megállapodásra az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a tagállamban vagy Svájcban benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős állam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv²¹ 3. cikke hivatkozik,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

²¹ HL L 160., 2011.6.18., 39. o.

I. fejezet

Általános rendelkezések

I. cikk

Tárgy

- (1) Ez a rendelet az Unión belüli rendkívüli migrációs és menekültügyi válsághelyzetek – az eszközként való felhasználás helyzetét is beleértve – és *vis maior* helyzetek átmeneti intézkedések révén történő kezeléséről szól. Ez a rendelet az (EU) 2024/... rendeletre⁺ épülő megerősített szolidaritási és támogatási intézkedéseket ír elő, biztosítva egyúttal a felelősség tagállamok közötti igazságos elosztását, továbbá az (EU) 2024/... rendeletben⁺ és az (EU) 2024/... rendeletben⁺⁺ meghatározott szabályoktól eltérő, átmeneti különös szabályokat ír elő.
- (2) Az e rendelet alapján elfogadott átmeneti intézkedéseknek meg kell felelniük a szükségesség és az arányosság követelményeinek, alkalmasnak kell lenniük a kitűzött céljaik elérésére, valamint arra, hogy biztosítani lehessen a kérelmezők és a nemzetközi védelemben részesülő személyek jogainak védelmét, továbbá összhangban kell lenniük a tagállamoknak a Charta, a nemzetközi jog és az uniós menekültügyi vívmányok alapján fennálló kötelezettségeivel. Ez a rendelet nem érinti az azon jogalkotási aktusok által megállapított alapvető elveket és garanciákat, amelyektől e rendelet alapján el lehet térni.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (3) Az e rendelet alapján elfogadott intézkedések csak a helyzet körülményei által feltétlenül megkövetelt mértékben, ideiglenesen és korlátozottan, valamint csak kivételes körülmények között alkalmazhatók. A tagállamok kizárólag kérelem alapján és a 4. cikk (3) bekezdésében említett tanácsi végrehajtási határozat által előírt mértékben, a 10. cikk (5) bekezdésének sérelme nélkül alkalmazhatják a IV. fejezetben meghatározott intézkedéseket, és vehetik igénybe a III. fejezetben meghatározott intézkedéseket.
- (4) E rendelet alkalmazásában válsághelyzet:
- a) olyan rendkívüli helyzet, amelyet harmadik országbeli állampolgároknak vagy hontalan személyeknek – beleértve a kutatási-mentési műveleteket követően partra szállított személyeket is – egy adott tagállamba szárazföldi, légi vagy tengeri úton való tömeges érkezése jellemez, és amely olyan nagyságrendű és jellegű – többek között a tagállam népességét, GDP-jét és földrajzi sajátosságait, köztük a területének nagyságát figyelembe véve –, hogy az működésképtelenné teszi a tagállam jól felkészült menekültügyi, befogadási – a gyermekvédelmi szolgáltatokat is beleértve – vagy visszaküldési rendszerét többek között valamely helyi vagy regionális szintű helyzetből adódóan, oly módon, hogy az súlyos következményekkel járhat a közös európai menekültügyi rendszer működésére nézve; vagy
 - b) az eszközként való felhasználás helyzete, amikor egy harmadik ország vagy egy ellenséges nem állami szereplő – az Unió egésze vagy valamely tagállam destabilizálása céljából – ösztönzi vagy megkönnyíti a harmadik országbeli állampolgároknak vagy hontalan személyeknek a külső határok vagy valamely tagállam irányába való haladását, és amennyiben az ilyen cselekmények alkalmasak valamely tagállam alapvető funkcióinak, többek között közrendje fenntartásának és a nemzetbiztonsága védelmének a veszélyeztetésére.

A tagállamok kérhetik a III. és IV. fejezetben felsorolt intézkedések alkalmazásának engedélyezését, különösen abban az esetben, ha a külső határokon a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos ügyszorgalom váratlan és jelentős növekedése tapasztalható. A tagállamok a 4. cikk (3) bekezdésében említett tanácsí végrehajtási határozatban meghatározott eltéréseket az eszközként való felhasználás helyzetében kizárólag olyan harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek tekintetében alkalmazhatják, akik az eszközként való felhasználás alanyai, és akiket a külső határ – azaz a tagállam szárazföldi határai, köztük a folyók és tavak képezte határok, a tagállam tengeri határai és repülőterei, folyami, tengeri és tavi kikötői, amennyiben azok nem belső határok – közelében fogtak el vagy találtak jogellenes szárazföldi, tengeri vagy légi határátlépés miatt, vagy akiket kutatási-mentési műveleteket követően partra szállítottak, vagy akik maguk jelentkeztek a határátkelőhelyeken.

- (5) E rendelet alkalmazásában *vis maior* alatt olyan rendellenes és előre nem látható, a valamely tagállam által nem befolyásolható körülmények értendők, amelyek következményeit a kellő gondosság ellenére sem lehetett volna elkerülni, és amelyek megakadályozzák az említett tagállamot abban, hogy megfeleljen az (EU) 2024/... rendelet⁺ és az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ szerinti kötelezettségeinek.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

II. fejezet

Irányítás

2. cikk

A tagállam indokolással ellátott kérelme

- (1) Amennyiben egy tagállam úgy ítéli meg, hogy válsághelyzetben vagy *vis maior* helyzetben van, az említett kivételes körülményekre tekintettel indokolással ellátott kérelmet nyújthat be a Bizottsághoz annak érdekében, hogy az említett helyzet megfelelő kezelését lehetővé tevő szolidaritási intézkedésekben részesüljön, és hogy tegyék lehetővé számára a menekültügyi eljárásra vonatkozó releváns szabályoktól való esetleges eltéréseket, a kérelmezők alapvető jogai tiszteletben tartásának biztosítása mellett.
- (2) Az (1) bekezdésben említettek szerinti, indokolással ellátott kérelemnek tartalmaznia kell
 - a) a következők ismertetését:
 - i. az 1. cikk (4) bekezdésének a) pontjában említettek szerinti válsághelyzet következtében milyen módon vált működésképtelenné a tagállam menekültügyi és befogadási rendszere, a gyermekvédelmi szolgáltatokat is beleértve, továbbá milyen intézkedéseket hoztak eddig a helyzet kezelése érdekében, valamint az azt bizonyító indokolás, hogy az említett rendszer – bár jól felkészült – a már meghozott intézkedések ellenére nem képes kezelni a helyzetet; vagy

- ii. a tagállam milyen módon szembesül az eszközként való felhasználásnak az 1. cikk (4) bekezdésének b) pontjában említettek szerinti helyzetével, amely veszélyezteti a tagállam alapvető funkcióit, többek között a közrend fenntartását és a nemzetbiztonság védelmét; vagy
 - iii. a tagállam milyen módon szembesül olyan rendellenes, előre nem látható és általa nem befolyásolható körülményekkel, amelyek következményeit a kellő gondosság ellenére sem lehetett volna elkerülni, továbbá hogy ez a *vis maior* helyzet miként akadályozza a tagállamot abban, hogy teljesítse az (EU) 2024/... rendelet⁺ 27. cikkében, 45. cikkének (1) bekezdésében és 51. cikkének (2) bekezdésében, valamint az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ 39., 40., 41. és 46. cikkében meghatározott kötelezettségeit;
- b) adott esetben a 8. cikk (1) bekezdésében előírt, általa szükségesnek ítélt szolidaritási intézkedések típusa és szintje;
 - c) adott esetben a 10–13. cikkben előírt, általa szükségesnek ítélt eltérések; és
 - d) ha a tagállam a 11. cikk (6) bekezdésében előírt eltérés alkalmazását kéri, rendelkezni kíván-e arról, hogy kizárja a kérelmezőknek az említett cikk (7) bekezdésének a) vagy (7) bekezdésének b) pontjában említettek szerinti kategóriáit, vagy hogy a kérelmezők bizonyos kategóriái esetében – az említett cikk (9) bekezdésében előírtak szerinti egyedi elbírálást követően – megszünteti a határon folytatott eljárást.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

3. cikk

A válsághelyzet vagy vis maior helyzet fennállását megállapító bizottsági végrehajtási határozat

- (1) A 2. cikkben említettek szerinti, indokolással ellátott kérelem benyújtását követően a Bizottság – a kérelmező tagállammal szoros együttműködésben, valamint az érintett uniós ügynökségekkel és nemzetközi szervezetekkel, különösen az UNHCR-rel és az IOM-mal konzultálva – a lehető legrövidebb időn belül értékeli a helyzetet, és ha teljesülnek az 1. cikkben meghatározott feltételek, elfogadja az e cikk (8) bekezdésében említettek szerinti végrehajtási határozatot.
- (2) A Bizottság ajánlást is elfogadhat a 14. cikkben említettek szerinti, arra irányuló gyorsított eljárás alkalmazásáról, hogy a kérelmezők bizonyos kategóriái számára megadják a nemzetközi védelmet.
- (3) A Bizottság haladéktalanul értesíti az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a tagállamokat arról, hogy az (1) bekezdésben említettek szerinti értékelést készít.
- (4) Annak értékelésekor, hogy a tagállam szembesül-e az eszközként való felhasználás helyzetével az e rendelet 1. cikke (4) bekezdésének b) pontjában említettek szerint, a Bizottság többek között a következőket értékeli:
 - a) megkönnyíti-e valamely harmadik ország vagy ellenséges nem állami szereplő harmadik országbeli állampolgároknak vagy hontalan személyeknek az Unió felé való haladását;
 - b) a tagállam által szolgáltatott információk megfelelően bizonyítják-e azt, hogy az a) pont hatálya alá tartozó bármely cselekmény célja az Unió vagy az érintett tagállam destabilizálása;

- c) a külső határokon vagy az érintett tagállamban a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos ügyszorgalom váratlanul és jelentősen megnövekedett-e a kérelmek átlagos számához képest;
 - d) az eszközként való felhasználás helyzete által az érintett tagállam migrációs és menekültügyi rendszerére gyakorolt hatások kezeléséhez válaszzntézkedésként nem elegendők-e az eszköztárban foglalt intézkedések, összhangban az (EU) 2024/... rendelet⁺ 6. cikkének (3) bekezdésével.
- (5) A Bizottság meghatározza, hogy teljesülnek-e az 1. cikkben meghatározottak szerinti, azon helyzettel kapcsolatos feltételek, amellyel a tagállam szembesül, figyelembe véve a 2. cikkben említettek szerinti, indokolással ellátott kérelmet, valamint szem előtt tartva a megadott információkat és az (EU) 2024/... rendelet⁺ 9. cikkében említett, az érintett tagállamra vonatkozó mutatókat. A Bizottság az érintett tagállamban a megelőző két hónapban fennálló helyzet alapján, azt az Unióban fennálló általános helyzettel összehasonlítva értékeli az indokolással ellátott kérelemben szereplő információkat.
- (6) A Bizottság meghatározza különösen a következőket:
- a) a kérelmező tagállam menekültügyi, befogadási – a gyermekvédelmi szolgálatokat is beleértve – vagy migrációs rendszere, bár jól felkészült, a már meg hozott intézkedések ellenére működésképtelenné vált-e harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek tömeges érkezésének következtében, ami miatt az említett tagállam nem képes kezelni a helyzetet, továbbá hogy ez súlyos következményekkel járhat-e a közös európai menekültügyi rendszer működésére nézve;

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

b) a tagállam az eszközként való felhasználásnak az 1. cikk (4) bekezdésének b) pontjában említettek szerinti helyzetével szembesül-e, amelyet az e rendeletben meghatározott intézkedések szükséges és arányos alkalmazásával kell kezelni;

c) a tagállam olyan rendellenes, előre nem látható és általa nem befolyásolható körülményekkel szembesül-e, amelyek következményeit a kellő gondosság ellenére sem lehetett volna elkerülni, továbbá hogy ez a *vis maior* helyzet hogyan akadályozza meg a tagállamot abban, hogy teljesítse az (EU) 2024/... rendelet⁺ 27. cikkében, 51. cikkének (2) bekezdésében és 60. cikkének (1) bekezdésében, valamint az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ 39., 40., 41. és 46. cikkében meghatározott kötelezettségeit.

(7) Az e cikk (8) bekezdésében említett végrehajtási határozat elfogadásakor a Bizottság jelzi, hogy az eszközként való felhasználás helyzetének kezeléséhez válaszingtézkedésként miért nem elegendők az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ 6. cikkének (3) bekezdésével összhangban az eszköztárban foglalt intézkedésekkel összhangban.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (8) Amennyiben a Bizottság e cikk (5) bekezdése alapján megállapítja, hogy az (1) bekezdésben említett értékelés az 1. cikkben meghatározott feltételek fennállását bizonyítja, figyelembe véve a 2. cikkben említettek szerinti, indokolással ellátott kérelmet, valamint szem előtt tartva a megadott információkat és az (EU) 2024/... rendelet + 9. cikkében említett, az érintett tagállamra vonatkozó mutatókat, a Bizottság haladéktalanul, de minden esetben legkésőbb az e rendelet 2. cikkében említettek szerinti, indokolással ellátott kérelem benyújtásától számított két héten belül végrehajtási határozatot fogad el, amelyben megállapítja, hogy a kérelmező tagállam az e rendelet 1. cikke (4) bekezdésének a) vagy b) pontjában említettek szerinti válsághelyzetben, vagy *vis maior* helyzetben van-e. A Bizottság megküldi a végrehajtási határozatot az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

4. cikk

Bizottsági javaslat és tanácsi végrehajtási határozat az eltérések engedélyezéséről és a szolidaritási intézkedések megállapításáról

- (1) A Bizottság a 3. cikkben említett bizottsági végrehajtási határozat elfogadásával egyidejűleg adott esetben tanácsi végrehajtási határozatra irányuló javaslatot tesz. A Bizottság haladéktalanul tájékoztatja az Európai Parlamentet az említett javaslatról.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (2) Az (1) bekezdésben említett tanácsi végrehajtási határozatra irányuló bizottsági javaslatnak biztosítania kell a szükségesség és az arányosság elvének tiszteletben tartását, és magában kell foglalnia a következőket:
- a) adott esetben a 10–13. cikkben említettek szerinti azon különös eltérések, amelyek alkalmazását engedélyezni kell a tagállam számára;
 - b) adott esetben, amennyiben a tagállam válsághelyzettel szembesül, a tagállammal folytatott konzultációt követően a szolidaritási reagálási terv tervezete, amely biztosítja a hozzájáruló tagállamok teljes mérlegelési jogkörének tiszteletben tartását a tekintetben, hogy milyen típusú szolidaritási intézkedéseket választanak, és amely kiterjed a következőkre:
 - i. adott esetben a válsághelyzet kezeléséhez szükséges áthelyezési hozzájárulások teljes mennyisége;
 - ii. adott esetben a 8. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett többi releváns szolidaritási intézkedés, és az ilyen intézkedéseknek az adott válsághelyzet kezeléséhez szükséges szintje;
 - iii. adott esetben az éves szolidaritási vállalásalapban rendelkezésre álló vállalásokból igénybe veendő szolidaritási intézkedések teljes mennyisége;
 - iv. amennyiben az éves szolidaritási vállalásalapban rendelkezésre álló vállalások nem fedezik az e pont i. és ii. alpontjában azonosított szükségleteket, a szolidaritási reagálási tervben meg kell határozni az ilyen szükségletek fedezéséhez szükséges további vállalásokat; és

- v. minden egyes tagállamra vonatkozóan az (EU) 2024/... rendelet⁺ 66. cikkében meghatározott referenciakulccsal összhangban kiszámított, az igazságos részesedésükhöz való indikatív hozzájárulások; és
- c) ha a tagállam az 1. cikk (4) bekezdésének b) pontjában említettek szerinti válsághelyzettel szembesül, az említett helyzet által érintett harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek azonosítása.

A tagállam szolidaritási szükségleteinek meghatározásakor a Bizottság figyelembe veszi, hogy a tagállam az (EU) 2024/... rendelet⁺ 58. és 59. cikke értelmében már kedvezményezett tagállam-e.

Amennyiben a tagállam a 2. cikkben említettek szerinti, indokolással ellátott kérelemben az áthelyezést tekinti a helyzet kezeléséhez szükséges elsődleges vagy egyedüli szolidaritási intézkedésnek, a Bizottság a tanácsi végrehajtási határozatra irányuló javaslatában figyelembe veszi ezt, a hozzájáruló tagállamok a tekintetben fennálló mérlegelési jogkörének sérelme nélkül, hogy milyen típusú szolidaritási intézkedéseket választanak.

- (3) A Tanács értékeli az (1) bekezdésben említettek szerinti, tanácsi végrehajtási határozatra irányuló bizottsági javaslatot, és az említett javaslat kézhezvételétől számított két héten belül végrehajtási határozatot fogad el, amelyben felhatalmazza a tagállamot a 10–13. cikkben előírt eltérések alkalmazására, valamint létrehozza az e cikk (2) bekezdésének b) pontjában említettek szerinti szolidaritási reagálási tervet, amely tartalmazza azokat a szolidaritási intézkedéseket, amelyeket a tagállam a helyzet kezelése érdekében igénybe vehet.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (4) Adott esetben az (1) bekezdésben említettek szerinti, tanácsi végrehajtási határozatra irányuló javaslat elfogadásakor a Bizottság ajánlást fogadhat el a 14. cikkben említettek szerinti, arra irányuló gyorsított eljárás alkalmazásáról, hogy a kérelmezők bizonyos kategóriái számára megadják a nemzetközi védelmet.
- (5) A tanácsi végrehajtási határozatnak biztosítania kell a szükségesség és az arányosság elvének tiszteletben tartását, meg kell határoznia az alapjául szolgáló indokokat, továbbá meg kell jelölnie a 10–13. cikkben megállapított eltérések alkalmazhatóságának kezdőnapját, valamint az alkalmazásuk időtartamát az 5. cikkel összhangban. A tanácsi végrehajtási határozatnak magában kell foglalnia a következőket:
- a) adott esetben a 10–13. cikkben említett azon különös eltérések meghatározása, amelyek alkalmazására az érintett tagállam felhatalmazást kapott;
 - b) adott esetben szolidaritási reagálási terv létrehozása, amely magában foglalja a következőket:
 - i. a válsághelyzet kezeléséhez szükséges áthelyezési hozzájárulások teljes mennyisége, teljes mértékben figyelembe véve a Bizottság értékelését;
 - ii. a 8. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említettek szerinti többi releváns szolidaritási intézkedés és az ilyen intézkedéseknek az adott válsághelyzet kezeléséhez szükséges szintje;
 - iii. az éves szolidaritási vállalásalapból igénybe veendő szolidaritási intézkedések teljes mennyisége;

- iv. amennyiben az éves szolidaritási vállalásalapban rendelkezésre álló vállalások nem elegendők, a válsághelyzet kezelésével kapcsolatos szükségletek fedezéséhez szükséges további vállalások;
 - v. az egyes tagállamok által vállalt egyedi hozzájárulás, amelyet az (EU) 2024/... rendelet⁺ 66. cikkében meghatározott referenciakulccsal összhangban kiszámított kötelező igazságos részesedés keretében vállaltak;
- c) ha az érintett tagállam az 1. cikk (4) bekezdésének b) pontjában említettek szerinti válsághelyzettel szembesül, az ilyen helyzet által érintett harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek azonosítása.

A Tanács haladéktalanul továbbítja a végrehajtási határozatot az Európai Parlamentnek és a Bizottságnak.

5. cikk

Időtartam

- (1) E cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül, a 4. cikk (3) bekezdésében említettek szerinti tanácsi végrehajtási határozatban meghatározott eltérések és szolidaritási intézkedések alkalmazásának időtartama három hónap. Amennyiben a Bizottság megerősíti, hogy a válsághelyzet vagy *vis maior* helyzet továbbra is fennáll, az említett időtartam egy alkalommal, három hónappal meghosszabbítható, kivéve ha a határozatot a 6. cikk (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezik.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (2) Az (1) bekezdésben említett időtartam végén és az érintett tagállam kérésére a Bizottság új tanácsi végrehajtási határozatra irányuló javaslatot nyújthat be a 4. cikk (5) bekezdésében említett különös eltérések vagy a szolidaritási reagálási terv módosítása vagy három hónapot meg nem haladó időtartamra történő meghosszabbítása céljából. Amennyiben a Bizottság megerősíti, hogy a válsághelyzet vagy *vis maior* helyzet továbbra is fennáll, az említett időtartam egy alkalommal meghosszabbítható, kivéve, ha a határozatot a 6. cikk (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezik. A 4. cikk (3) és (5) bekezdése alkalmazandó.
- (3) A válsághelyzettel vagy *vis maior* helyzettel szembesülő tagállam nem alkalmazhatja a 10–13. cikket hosszabb ideig, mint ami a helyzet kezeléséhez feltétlenül szükséges, és az alkalmazás időtartama semmiképp nem lehet hosszabb a 4. cikk (3) bekezdésében említett tanácsi végrehajtási határozatban megállapított időtartamnál. Az intézkedések alkalmazásának teljes időtartama nem haladhatja meg a válsághelyzet vagy *vis maior* helyzet fennálltának időtartamát, és nem lehet több 12 hónapnál.

6. cikk

Nyomon követés

- (1) A Bizottság és a Tanács folyamatosan nyomon követi, hogy továbbra is fennáll-e a 3. cikk (8) bekezdésében említettek szerinti bizottsági végrehajtási határozatban azonosított válsághelyzet vagy *vis maior* helyzet.
- (2) A Bizottság különös figyelmet fordít az alapvető jogok és a humanitárius normák betartására, és felkérheti a Menekültügyi Ügynökséget, hogy az (EU) 2021/2303 rendelet 15. cikkének (2) bekezdése alapján kezdeményezzen külön ellenőrzési gyakorlatot.

- (3) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a válsághelyzet vagy *vis maior* helyzet megállapításához vezető körülmények megszűntek, javaslatot tesz a 4. cikk (3) bekezdésében említett tanácsi végrehajtási határozat hatályon kívül helyezésére. Amennyiben a Bizottság ezt releváns információk alapján helyénvalónak tartja, javaslatot tesz egy olyan új tanácsi végrehajtási határozat elfogadására, amely engedélyezi az 5. cikk (2) bekezdésével összhangban megállapított intézkedések módosítását vagy meghosszabbítását.
- (4) A Bizottság a 4. cikk (3) bekezdésében említettek szerinti tanácsi végrehajtási határozat hatálybalépését követően háromhavonta jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az említett határozat alkalmazásáról, különösen a válsághelyzet vagy *vis maior* helyzet megoldása érdekében hozott intézkedések hatékonyságáról, és megállapítja, hogy a helyzet továbbra is fennáll-e, továbbá hogy az intézkedések továbbra is szükségesek és arányosak-e.

7. cikk

Uniós szolidaritási koordinátor

Az (EU) 2024/... rendelet⁺ 15. és 60. cikkével létrehozott uniós szolidaritási koordinátornak az említett cikkekben felsorolt feladatokon kívül:

- a) e rendelet alapján támogatást kell nyújtania az érintett tagállamból a hozzájáruló tagállamba való áthelyezéssel kapcsolatos tevékenységekhez;
- b) elő kell mozdítania a tagállamok között a menekültügy és a migráció területén a felkészültség, az együttműködés és a reziliencia kultúráját, többek között a bevált gyakorlatok megosztása révén.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

Ennek érdekében az uniós szolidaritási koordinátornak naprakész tájékoztatást kell kapnia az uniós migrációs felkészültségi és válságkezelési hálózattól az (EU) 2020/1366 ajánlás eredeti változata szerinti migrációs felkészültségi és válságkezelési terv releváns szakaszai keretében.

Az uniós szolidaritási koordinátornak kéthetente hírlevelet kell készítenie az áthelyezési mechanizmus végrehajtásának és működésének állásáról. E hírlevelet továbbítani kell az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

III. fejezet

Válsághelyzetben alkalmazandó szolidaritási intézkedések

8. cikk

Válsághelyzetben alkalmazandó szolidaritási és támogatási intézkedések

- (1) A válsághelyzettel szembesülő tagállam a 2. cikkben említett, indokolással ellátott kérelemben a következő típusú hozzájárulásokat kérheti:
- a) az alábbiakban felsorolt személyek áthelyezése, amelyet az (EU) 2024/... rendelet⁺ 67. és 68. cikkében meghatározott eljárások szerint kell lefolytatni:
 - i. nemzetközi védelmet kérelmező személyek;

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- ii. amennyiben erről az érintett hozzájáruló és kedvezményezett tagállam kétoldalú megállapodást kötött, azon, nemzetközi védelemben részesülő személyek, akik az éves szolidaritási vállalásalapot létrehozó tanácsi végrehajtási jogi aktus elfogadása előtt kevesebb mint három évvel részesültek nemzetközi védelemben;
 - b) az érintett tagállamban vagy harmadik országokban fennálló válsághelyzet kezelése szempontjából releváns tevékenységeket célzó pénzügyi hozzájárulások, amelyeket más tagállamoknak kell nyújtaniuk az (EU) 2024/... rendelet⁺ 64. cikke alapján;
 - c) az (EU) 2024/... rendelet⁺ 56. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említettek szerinti, kifejezetten a válsághelyzet kezeléséhez szükséges alternatív szolidaritási intézkedések, az említett rendelet 65. cikkének (2) és (3) bekezdésével összhangban; az ilyen intézkedéseket pénzügyi szolidaritásként kell elszámolni, és tényleges értéküket objektív kritériumok alapján kell megállapítani.
- (2) Az e cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett áthelyezések végrehajtásakor a tagállamok az (EU) 2024/... rendelet⁺ 60. cikkével összhangban elsődlegesen a kiszolgáltatott személyek áthelyezését veszik figyelembe.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

9. cikk

Felelősséggel kapcsolatos kiegyensúlyozó intézkedések

- (1) Amennyiben a 4. cikk (3) bekezdésében említettek szerinti tanácsi végrehajtási határozatban meghatározott további áthelyezési vállalások és az éves szolidaritási vállalásalapban rendelkezésre álló vállalások elmaradnak az említett tanácsi végrehajtási határozatban megállapított áthelyezési igényektől:
- a) a hozzájáruló tagállamok vállalják a felelősséget – a tanácsi végrehajtási határozattal létrehozott szolidaritási reagálási tervben megállapított áthelyezési igények legfeljebb 100 %-ának megfelelő mértékig – azon nemzetközi védelem iránti kérelmekért, amelyek tekintetében felelősként a válsághelyzettel szembesülő tagállam került meghatározásra;
 - b) ezen albekezdés a) pontjának alkalmazása esetén és amennyiben szükséges, a hozzájáruló tagállamok az (EU) 2024/... rendelet⁺ 63. cikkének (7) bekezdésétől eltérve az igazságos részesedésükön felül is felelősséget vállalnak;
 - c) ezen albekezdés a) és b) pontjának alkalmazása esetén az (EU) 2024/... rendelet⁺ 63. cikkének (6), (8) és (9) bekezdése értelemszerűen alkalmazandó.

Amennyiben egy olyan helyzet tekintetében, mint amelyet az 1. cikk (4) bekezdésének a) pontja is említ, a 2001/55/EK irányelv aktiválására kerül sor, és a tagállamok az aktiválás időpontjában megállapodnak abban, hogy nem alkalmazzák az említett irányelv 11. cikkét, az e cikk szerinti kötelező kiegyensúlyozó intézkedések nem alkalmazandók. Amennyiben a 4. cikk (3) bekezdésében említett tanácsi végrehajtási határozat felhatalmazza az érintett tagállamot a 13. cikk alkalmazására, az e cikk szerinti kötelező kiegyensúlyozó intézkedések nem alkalmazandók.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (2) Amennyiben e cikk (1) bekezdésének alkalmazása nem elegendő a 4. cikk (3) bekezdésében említett tanácsi végrehajtási határozatban megállapított áthelyezési igények 100 %-ának fedezéséhez, az (EU) 2024/... rendelet⁺ 13. cikke (4) bekezdésének megfelelően sürgősen újból össze kell hívni a magas szintű uniós szolidaritási fórumot, az említett rendelet 57. cikkében meghatározott eljárás szerint.
- (3) Egy kedvezményezett tagállam felkérheti a többi tagállamot, hogy – az (EU) 2024/... rendelet⁺ 69. cikkében meghatározott eljárással összhangban történő áthelyezések helyett – vállaljanak felelősséget azon nemzetközi védelem iránti kérelmek megvizsgálásáért, amelyek tekintetében felelősként a kedvezményezett tagállam került meghatározásra.
- (4) Amennyiben egy hozzájáruló tagállam e cikk (1) bekezdésének b) pontjával vagy a 13. cikkel összhangban az igazságos részesedését meghaladó számú kérelem tekintetében vált felelőssé, jogosult arra, hogy:
- a) öt éven keresztül arányosan csökkentse az (EU) 2024/... rendelet⁺ következő éves ciklusai szerinti, jövőbeli szolidaritási vállalásokból rá eső igazságos részesedést azon kérelmek számával, amelyek tekintetében az említett tagállam az igazságos részesedését meghaladó hozzájárulást tett; vagy

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

b) csökkentse a 4. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott tanácsi végrehajtási határozatban meghatározott jövőbeli szolidaritási vállalásokból rá eső, igazságos részesedést azon kérelmek számával, amelyek tekintetében az említett tagállam az igazságos részesedését meghaladó hozzájárulást tett; az ilyen csökkentés kizárólag az attól a naptól számított öt éven belül vehető igénybe, amelyen azon tanácsi végrehajtási határozat, amelynek alapján a tagállamra a rá eső, igazságos részesedésnél több hárult, hatályát veszti.

(5) Amennyiben valamely tagállam élni kíván a (4) bekezdésben meghatározott lehetőséggel, erről értesíti a Bizottságot. Az értesítésnek tartalmaznia kell azon kérelmek számát, amelyek tekintetében a tagállam az igazságos részesedésén felül felelősséget vállalt, valamint az (EU) 2024/... rendelet⁺ következő éves ciklusai keretében, vagy pedig az adott, a 4. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott tanácsi végrehajtási határozat végrehajtása során alkalmazni kívánt csökkentést.

Amennyiben az első albekezdésben említett értesítés általa végzett vizsgálatának lezárultával a Bizottság megerősíti, hogy az érintett tagállam az igazságos részesedését meghaladó hozzájárulást tett, végrehajtási jogi aktus útján felhatalmazza az érintett tagállamot, hogy az igazságos részesedését – az (EU) 2024/... rendelet⁺ következő éves ciklusai keretében, vagy a 4. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott tanácsi végrehajtási határozat végrehajtása során az e cikk (4) bekezdésének b) pontjában említett időtartamon belül egy másik tagállam támogatása céljából, vagy az e cikk (1) bekezdésének b) pontja szerint előírt, a felelősséggel kapcsolatos kiegyensúlyozó intézkedések keretében – csökkentse azon kérelmek számával, amelyek tekintetében az említett tagállam az igazságos részesedését meghaladó hozzájárulást tett.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (6) Amennyiben azon más tagállamok szolidaritási szükségletei, amelyek az (EU) 2024/... rendelet⁺ 58. vagy 59. cikke értelmében kedvezményezett tagállamok, nem fedezhetők abból adódóan, hogy a válsághelyzettel szembesülő tagállam a 4. cikk (5) bekezdésének b) pontja alapján igénybe vette az éves szolidaritási vállalásalapban rendelkezésre álló vállalásokat, az (EU) 2024/... rendelet⁺ 13. cikkének megfelelően sürgősen újból össze kell hívni a magas szintű uniós szolidaritási fórumot, az említett rendelet 57. cikkében meghatározott eljárás szerint.
- (7) Amennyiben a 4. cikk (3) bekezdésében említettek szerinti tanácsi végrehajtási határozatban foglalt, a válsághelyzettel szembesülő tagállam támogatásához szükséges intézkedések eredményeként egy másik tagállam úgy ítéli meg, hogy az (EU) 2024/... rendelet⁺ 2. cikke 24. pontjának értelmében vett migrációs nyomás alatt áll, a 2. cikke 25. pontjának értelmében vett komoly migrációs helyzettel szembesül, vagy válsághelyzettel szembesül, az érintett tagállam szolidaritási intézkedések megtételét, a szolidaritási hozzájárulásainak az említett rendelet alapján történő teljes vagy részleges csökkentését, vagy e rendelettel összhangban szolidaritási és támogatási intézkedések megtételét kérheti.

A Bizottság a tagállam e rendelet 2. cikkében említettek szerinti, indokolással ellátott kérelmének értékelése során az (EU) 2024/... rendelet⁺ 9. és 10. cikkében meghatározott információkon túlmenően figyelembe veszi azt is, hogy az említett tagállam az igazságos részesedését meghaladó mértékben vállalt-e felelősséget a nemzetközi védelem iránti kérelmek megvizsgálásáért.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

IV. fejezet

Eltérések

10. cikk

*A nemzetközi védelem iránti kérelmek nyilvántartásba vétele válsághelyzetekben
vagy vis maior helyzetekben*

- (1) Válsághelyzetben vagy *vis maior* helyzetben – az (EU) 2024/... rendelet⁺ 28. cikkétől eltérve – az ilyen helyzettel szembesülő tagállam az e bekezdés alkalmazási időszaka alatt megtett, nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozatokat az említett szándéknyilatkozatok megtételét követő legfeljebb négy héten belül nyilvántartásba veszi.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazása során az érintett tagállam előre sorolja az (EU) 2024/... irányelvben⁺⁺ meghatározottak szerinti, különleges befogadási szükségletekkel rendelkező személyek, valamint a kiskorúak és családtagjaik kérelmeinek nyilvántartásba vételét.
- (3) Az (1) bekezdés alkalmazása során a tagállamok a valószínűsíthetően megalapozott kérelmek nyilvántartásba vételét is előre sorolhatják.
- (4) Az 1. cikk (4) bekezdésének a) pontjában említettek szerinti válsághelyzetben az e cikk (1) bekezdésében említett eltérés csak a 4. cikk (3) bekezdésében említett eredeti tanácsi végrehajtási határozatban meghatározott időtartam alatt alkalmazandó, annak az 5. cikk (1) vagy (2) bekezdése szerinti meghosszabbításai alatt már nem.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

- (5) Az (EU) 2024/... irányelv⁺ 3. cikkével és az (EU) 2024/... rendelettel⁺⁺ összhangban a tagállamok biztosítják, hogy a kérelmezők a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozatok megtételét követően azonnal hozzáférhessenek az említett jogi eszközök szerinti jogaikhoz, és hatékonyan gyakorolhassák azokat, függetlenül a nyilvántartásba vétel időpontjától. Az érintett tagállam megfelelő módon, olyan nyelven, amelyet a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy megért, vagy amelyről észszerűen feltételezhető, hogy megért, tájékoztatja a harmadik országbeli állampolgárokat vagy hontalan személyeket az alkalmazott intézkedésről, a nyilvántartásba vételi pontok helyéről – ideértve a nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvántartásba vétele és benyújtása céljából rendelkezésre álló határátkelőhelyeket is –, valamint az intézkedés időtartamáról.
- (6) A 2. cikk (1) bekezdésében említettek szerinti, indokolással ellátott kérelem benyújtásakor a tagállam értesítheti a Bizottságot, hogy az e cikk (1) bekezdésében említett eltérés alkalmazását már az előtt szükségesnek tartja, hogy arra a 4. cikk (3) bekezdésében említettek szerinti tanácsi végrehajtási határozat felhatalmazná, megjelölve, hogy pontosan mely okokból van szükség az azonnali intézkedésre.

Ilyen esetben az érintett tagállam az e cikk (1) bekezdésében említett eltérést a kérelem benyújtását követő naptól számított 10 napot meg nem haladó időtartamra alkalmazhatja, kivéve ha a 4. cikk (3) bekezdésében említettek szerinti tanácsi végrehajtási határozat felhatalmazza az érintett tagállamot az említett eltérés alkalmazásának folytatására.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24(2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (7) A nemzetközi védelem iránti kérelmek nyilvántartásba vételére vonatkozó határidő meghosszabbítása nem sérti az (EU) 2024/... rendelet⁺ 15. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott határidők betartására vonatkozó kötelezettségeket.

11. cikk

A határon folytatott menekültügyi eljárásra válsághelyzetben vagy vis maior helyzetben alkalmazandó intézkedések

- (1) Válsághelyzetben vagy *vis maior* helyzetben a tagállamok az e cikk alkalmazási időszaka alatt megtett, nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtására irányuló szándéknyilatkozatok tekintetében eltérhetnek az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ 51. cikkének (2) bekezdésétől oly módon, hogy legfeljebb további hat héttel meghosszabbíthatják a szándéknyilatkozatok vizsgálatára irányuló, határon folytatott eljárásnak az említett cikkben előírt maximális időtartamát. Ez az időtartam nem adható hozzá az említett rendelet 51. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdésében említett időtartamhoz.
- (2) Az 1. cikk (4) bekezdésének a) pontjában említettek szerinti válsághelyzetben vagy egy *vis maior* helyzetben – az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ 45. cikkének (1) bekezdésétől eltérve – a tagállamok nem kötelezhetők arra, hogy a határon folytatott eljárás keretében megvizsgálják az említett rendelet 42. cikke (1) bekezdésének j) pontjában említett kérelmezők által megtett, nemzetközi védelem iránti kérelmek benyújtására irányuló szándéknyilatkozatokat, amennyiben az érintett tagállamnak az (EU) 2024/... irányelv⁺⁺⁺ 32. cikkében említett készenléti tervében szereplő intézkedések nem elegendőek az említett helyzet kezeléséhez.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 15/24 (2016/0132(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

- (3) Az 1. cikk (4) bekezdésének a) pontjában említettek szerinti válsághelyzetben – az (EU) 2024/... rendelet⁺ 45. cikkének (1) bekezdésétől eltérve – a tagállamok 5 %-ra csökkenthetik a 42. cikk (1) bekezdésének j) pontjában előírt küszöbértéket.
- (4) Az 1. cikk (4) bekezdésének a) pontjában említettek szerinti válsághelyzetben – az (EU) 2024/... rendelet⁺ 44. cikke (1) bekezdésének b) pontjától eltérve – a tagállamok határon folytatott eljárás keretében érdemben döntenek a kérelemről – az említett rendelet 42. cikke (1) bekezdésének j) pontjában említett eseteken kívül – azokban az esetekben, amikor a kérelmező olyan harmadik ország állampolgára, illetve hontalan személyek esetében korábban olyan harmadik országban rendelkezett szokásos tartózkodási hellyel, amelynek tekintetében a rendelkezésre álló legfrissebb éves, uniós szintű átlagos Eurostat-adatok szerint az eljáró hatóság által hozott, nemzetközi védelmet megadó határozatok aránya 50 % vagy annál alacsonyabb, figyelembe véve a származási országban esetleg felmerülő, a frissített negyedéves Eurostat-adatokban tükröződő, gyorsan változó védelmi szükségleteket.
- (5) E cikk (3) vagy (4) bekezdésének alkalmazása során az érintett tagállam előre sorolja az (EU) 2024/... irányelvben⁺⁺ és az (EU) 2024/... rendeletben⁺ meghatározott, különleges eljárási vagy különleges befogadási szükségletekkel rendelkező személyek, valamint a kiskorúak és családtagjaik által benyújtott, nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálatát. E cikk (3), (4) vagy (6) bekezdésének alkalmazása során az érintett tagállam azon nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálatát is előre sorolhatja, amelyek valószínűsíthetően megalapozottak.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

- (6) Az 1. cikk (4) bekezdésének b) pontjában említettek szerinti válsághelyzetben – az (EU) 2024/... rendelet⁺ 44. cikke (1) bekezdésének b) pontjától és 53. cikke (2) bekezdésének a) pontjától eltérve – a tagállamok határon folytatott eljárás keretében érdemben dönthetnek az olyan, nemzetközi védelem iránti kérelemre irányuló szándéknyilatkozatokról, amelyeket eszközként való felhasználás alanyának minősülő harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek tettek meg, és amelyeket e bekezdés alkalmazási időszaka alatt vettek nyilvántartásba.
- (7) A (6) bekezdés alkalmazása során a tagállamok:
- a) kizárhatják a határon folytatott eljárásból a 12 éven aluli kiskorúakat és családtagjaikat, valamint az (EU) 2024/... irányelvben⁺⁺ és az (EU) 2024/... rendeletben⁺ meghatározott, különleges eljárási vagy különleges befogadási szükségletekkel rendelkező személyeket; vagy
 - b) megszüntethetik a határon folytatott eljárás alkalmazását a következő kategóriákba tartozó kérelmezők esetében, amennyiben egyedi elbírálás alapján megállapítást nyert, hogy kérelmük valószínűleg megalapozott:
 - i. 12 éven aluli kiskorúak és családtagjaik; és

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

- ii. az (EU) 2024/... irányelvben⁺ és az (EU) 2024/... rendeletben⁺⁺ meghatározott, különleges eljárási vagy különleges befogadási szükségletekkel rendelkező kiszolgáltatott személyek.

E bekezdés nem érinti az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ 46. cikkében említettek szerinti határon folytatott eljárás kötelező jellegét.

- (8) Amennyiben az érintett tagállam felhatalmazást kap az e cikk (6) bekezdésében említett eltérés alkalmazására, a 4. cikk (3) bekezdésében említettek szerinti tanácsi végrehajtási határozatban meg kell határozni az érintett tagállam által a 2. cikk (2) bekezdésének d) pontja szerint nyújtott tájékoztatás alapján, hogy a (7) bekezdés a) vagy b) pontja alkalmazandó-e.
- (9) A válsághelyzettel vagy *vis maior* helyzettel szembesülő tagállam nem alkalmazhatja a menekültügyi eljárástól való, az e cikk (4) és (6) bekezdésében említett eltérést, illetve meg kell szüntetnie annak alkalmazását azon esetekben, amikor az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ 53. cikke (2) bekezdésének d) pontjával összhangban orvosi okok indokolják a határon folytatott eljárás alkalmazásának mellőzését, vagy amikor nem biztosítható a szükséges támogatás az (EU) 2024/... irányelvvel⁺ összhangban különleges befogadási szükségletekkel rendelkező, vagy az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ 53. cikke (2) bekezdésének c) pontjával összhangban különleges eljárási igényekkel rendelkező kérelmezők számára.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (10) Az e cikkben említett eltérések alkalmazása céljából, a nemzetközi védelmet kérelmezők jogainak – köztük a hatékony jogorvoslathoz való jognak – a védelme érdekében a menedékjognak és a visszaküldés tilalma tiszteletben tartásának az alapelve, továbbá az (EU) 2024/... rendelet⁺ I. és II. fejezetében előírt garanciák alkalmazandók.

A nemzeti jog alapján tanács adására és tanácsadás nyújtására feljogosított szervezetek és személyek számára biztosítani kell az őrizet végrehajtására szolgáló létesítményekben fogva tartott vagy a határátkelőhelyeken tartózkodó kérelmezőkhöz való hozzáférés tényleges lehetőségét. A tagállamok e lehetőséget korlátozhatják, ha az a nemzeti jog értelmében objektív módon, az őrizet végrehajtására szolgáló létesítmény biztonsága, közrendje vagy adminisztratív igazgatása érdekében szükséges, feltéve hogy e hozzáférés ezáltal nem válik súlyos mértékben korlátozottá, vagy lehetetlenné.

- (11) Az e cikkben előírt eltérések nem érintik a felelős tagállamnak az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ keretében történő meghatározására irányuló folyamatot. Amennyiben az említett folyamat tovább tart, mint a válsághelyzetben vagy *vis maior* helyzetben a határon folytatott menekültügyi eljárás maximális időtartama, akkor a folyamatot, valamint a menekültügyi eljárás fennmaradó részét az (EU) 2024/... rendelet⁺ 51. cikkével összhangban a meghatározásért felelős tagállam területén kell befejezni.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

12. cikk

Az átvétel iránti megkeresésekre, a visszavételi értesítésekre és az átadásokra vonatkozóan meghatározott határidők meghosszabbítása az 1. cikk (4) bekezdésének a) pontjában említett válsághelyzetekben vagy a vis maior helyzetekben

- (1) Az 1. cikk (4) bekezdésének a) pontjában említettek szerinti olyan válsághelyzetben vagy olyan *vis maior* helyzetben, amely az ilyen helyzettel szembesülő tagállam számára lehetetlenné teszi az (EU) 2024/... rendelet⁺ 39., 40., 41. és 46. cikkében meghatározott határidők betartását vagy az említett rendelet értelmében a felelőssége alá tartozó személyek befogadását, a tagállamok egyidejűleg eltérhetnek az említett rendelet 39., 40., 41. és 46. cikkében meghatározott határidőktől.
- (2) Amennyiben egy tagállam az e cikk (1) bekezdésében előírt eltérést alkalmazza:
 - a) a kérelem nyilvántartásba vételének napjától számított négy hónapon belül benyújtja az (EU) 2024/... rendelet⁺ 39. cikkében említettek szerinti átvétel iránti megkeresést;
 - b) az átvétel iránti megkeresés kézhezvételétől számított két hónapon belül az (EU) 2024/... rendelet⁺ 40. cikkében említettek szerint válaszol az átvétel iránti megkeresésre;
 - c) az Eurodac-találat beérkezésétől számított egy hónapon belül az (EU) 2024/... rendelet⁺ 41. cikkében említettek szerint benyújtja a visszavételi értesítést, vagy annak kézhezvételét az értesítéstől számított egy hónapon belül visszaigazolja; és

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- d) az átvétel iránti megkeresésnek a másik tagállam általi elfogadásától vagy a visszavételi értesítésnek a másik tagállam általi visszaigazolásától, vagy az (EU) 2024/... rendelet⁺ 43. cikkének (3) bekezdése szerint halasztó hatállyal bíró átadási határozattal szembeni fellebbezésre vagy felülvizsgálatra vonatkozó jogerős határozat meghozatalától számított egy éven belül végrehajtja az említett rendelet 46. cikkének (1) bekezdésében említettek szerinti átadást.
- (3) Ha az (1) bekezdésben említett tagállam nem tartja be az e cikk (2) bekezdésének a), b) vagy d) pontjában meghatározott határidőket, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért való, az (EU) 2024/... rendelet⁺ szerinti felelősség e tagállamé vagy e tagállamra száll át.
- (4) E cikk (1) bekezdésének alkalmazása esetén az (EU) 2024/... rendelet⁺ 46. cikke szerinti, az e rendelet 1. cikke (4) bekezdésének a) pontjában említettek szerinti válsághelyzettel vagy *vis maior* helyzettel szembesülő felelős tagállam részére történő átadásokra csak azt követően kerülhet sor, hogy az adott tagállam már nem szembesül az adott helyzettel, kivéve ha a felelős tagállam a kérelmező egyéni körülményei miatt beleegyezett abba, hogy az érintett személyt befogadja. Amennyiben az átadásra nem kerül sor az átvétel iránti megkeresésnek a másik tagállam általi elfogadásától, a visszavételi értesítésnek a másik tagállam általi visszaigazolásától, vagy az (EU) 2024/... rendelet⁺ 43. cikkének (3) bekezdése szerint halasztó hatállyal bíró átadási határozattal szembeni fellebbezésre vagy felülvizsgálatra vonatkozó jogerős határozat meghozatalától számított egy éven belül – többek között az e rendelet 1. cikke (4) bekezdésének a) pontjában említett válsághelyzet vagy a *vis maior* helyzet tartós fennállása miatt –, akkor az (EU) 2024/... rendelet⁺ 46. cikkének (1) bekezdésétől eltérve, az adott helyzettel szembesülő felelős tagállam mentesül az érintett személy átvételére vagy visszavételére vonatkozó kötelezettségei alól, és a felelősség az átadó tagállamra száll át.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

13. cikk

Eltérések a kérelmezők visszavételére vonatkozó kötelezettségtől rendkívüli tömeges érkezések esetén

- (1) Az (EU) 2024/... rendelet⁺ 36. cikke (1) bekezdésének b) pontjától és 38. cikkének (4) bekezdésétől eltérve, az e rendelet 1. cikke (4) bekezdésének a) pontjában említettek szerinti válsághelyzetben, amennyiben a harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek tömeges érkezésének nagyságrendje és intenzitása oly mértékben rendkívüli, hogy az a kérelmezőkkel való bánásmódot illetően súlyos hiányosságok komoly veszélyével fenyeget, és ezáltal előidézi annak komoly veszélyét, hogy a közös európai menekültügyi rendszer működésképtelenné válik, az ilyen helyzettel szembesülő tagállam mentesíthető azon kötelezettsége alól, hogy:
- a) visszavegye azt a kérelmezőt, harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt, akinek vonatkozásában az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ 16. cikkének (1) bekezdése szerint felelős tagállamként határozták meg, amennyiben e felelősséget az (EU) 2024/... rendelet⁺ 16. cikkének (2) bekezdése alapján határozták meg; vagy
 - b) az (EU) 2024/... rendelet⁺ 38. cikkének (4) bekezdése szerint visszavegyen egy kérelmezőt.

E bekezdés csak abban az esetben alkalmazandó, ha a kérelmet az említett helyzettel szembesülő tagállamban az e rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említett tanácsi végrehajtási határozatban meghatározott időszakon belül vették nyilvántartásba, amely időszak nem lehet az említett tanácsi végrehajtási határozat elfogadásának napját megelőző négy hónapnál hosszabb.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 15/24 (2016/0132(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (2) E cikk (1) bekezdésének alkalmazása esetén, és ha az említett helyzettel szembesülő tagállam felelősségét az (EU) 2024/... rendelet⁺ 16. cikkének (2) bekezdése alapján határozták meg, az említett tagállamot mentesíteni kell az érintett személy visszavételére vonatkozó kötelezettsége alól, a felelősség pedig arra a tagállamra száll át, ahol a második kérelmet nyilvántartásba vették.

Az e bekezdés első albekezdése értelmében felelőssé váló tagállam jelzi az Eurodacban, hogy az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ 16. cikkének (3) bekezdésével összhangban a felelős tagállammá vált.

- (3) Az (EU) 2024/... rendelet⁺ 38. cikkének (2) és (4) bekezdésétől eltérve, amennyiben e cikk (1) bekezdésének alkalmazására kerül sor, és az említett helyzettel szembesülő tagállam az (EU) 2024/... rendelet⁺ 38. cikkének (4) bekezdése alapján köteles visszavenni a kérelmezőt, azon tagállamnak, ahol a második kérelmet nyilvántartásba vették, az említett rendelet III. részében meghatározott eljárásokat – kivéve a 16. cikk (2) bekezdését, a 17. cikk (1) és (2) bekezdését, a 25. cikk (5) bekezdését, valamint a 33. cikk (1) és (2) bekezdését – kell alkalmaznia, a 38. cikk (4) bekezdése szerinti, a kérelmező visszavételére vonatkozó kötelezettség pedig átszáll az említett tagállamra.

Amennyiben e bekezdés első albekezdése alapján egyetlen tagállam sem határozható meg felelősként, az a tagállam lesz felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, ahol a második kérelmet nyilvántartásba vették. Ezen albekezdés nem érinti azokat a nemzetközi védelem iránti kérelmeket, amelyekre vonatkozóan valamely tagállam az (EU) 2024/... rendelet⁺ 41. cikke alapján visszavételi értesítést küldött az e rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említettek szerinti tanácsi végrehajtási határozat elfogadásának napja előtt.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 15/24 (2016/0132(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

Az e bekezdés második albekezdése alapján felelőssé váló tagállam jelzi az Eurodacban, hogy az (EU) 2024/... rendelet⁺ 16. cikkének (1) bekezdésével összhangban felelős tagállammá vált.

V. fejezet

Gyorsított eljárás

14. cikk

Gyorsított eljárás

- (1) Amennyiben objektív körülmények alapján arra lehet következtetni, hogy egy bizonyos konkrét származási országból vagy korábbi szokásos tartózkodási országból, vagy ilyen ország valamely részéről érkező kérelmezői csoportoktól származó, nemzetközi védelem iránti kérelmek, vagy az (EU) 2024/... rendeletben⁺⁺ meghatározott kritériumokon alapuló, nemzetközi védelem iránti kérelmek megalapozottak lehetnek, a Bizottság a magas szintű uniós szolidaritási fórummal való konzultációt követően ajánlást fogadhat el a gyorsított eljárás alkalmazására vonatkozóan, megadva minden releváns információt különösen annak megkönnyítése érdekében, hogy az eljáró hatóságok alkalmazni tudják az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺⁺ 13. cikke (11) bekezdésének a) pontját és 34. cikke (5) bekezdésének a) pontját.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 15/24 (2016/0132(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (2) Amennyiben az e cikk (1) bekezdésében említettek szerinti ajánlás elfogadását követően az eljáró hatóság az (EU) 2024/... rendelet⁺ 13. cikke (12) bekezdésének a) pontját alkalmazza a személyes meghallgatás mellőzése céljából, valamint az említett rendelet 34. cikke (5) bekezdésének a) pontját a kérelem vizsgálatának – mivel az valószínűleg megalapozott – előre sorolása céljából, az említett rendelet 35. cikkének (4) bekezdésétől eltérve biztosítani kell azt, hogy a kérelem érdemi vizsgálata a kérelem benyújtásától számított négy héten belül lezáruljon.
- (3) Annak mérlegelésekor, hogy az (1) bekezdésben említettek szerint ajánlást fogadjon-e el, a Bizottság konzultálhat a releváns uniós ügynökségekkel, az UNHCR-rel és más érintett szervezetekkel.

VI. fejezet

Záró rendelkezések

15. cikk

Különös rendelkezések és garanciák

Válsághelyzetben, amennyiben egy tagállam a 10–13. cikkben említettek szerinti eltérést alkalmazza, e tagállam megfelelő módon, olyan nyelven, amelyet a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy megért, vagy észszerűen feltételezhető, hogy megért, tájékoztatja a harmadik országbeli állampolgárokat vagy hontalan személyeket az alkalmazott intézkedésekről, a nyilvántartásba vételi pontok helyéről – ideértve a nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvántartásba vétele és benyújtása céljából rendelkezésre álló határátkelőhelyeket is –, valamint az intézkedések időtartamáról.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

16. cikk

Válsághelyzetekre való felkészülés

- (1) A tagállamok által az (EU) 2024/... rendelet⁺ 7. cikkével összhangban létrehozott nemzeti stratégiáknak tartalmazniuk kell a következőket is:
- a) a megfelelő szintű felkészültséget és a válsághelyzetek kockázatának csökkentését célzó megelőző intézkedések és készenléti tervezés, figyelembe véve az (EU) 2021/2303 és az (EU) 2019/1896 rendelet, valamint az (EU) 2024/... irányelv⁺⁺ szerinti készenléti tervezést, valamint a migrációs felkészültségi és válságkezelési terv keretében a Bizottság által kiadott jelentéseket;
 - b) az érintett tagállamban kialakult válsághelyzetre, illetve *vis maior* helyzetre való reagáláshoz és annak megoldásához szükséges intézkedések elemzése, beleértve a nemzetközi védelmet, valamint a védelem egyéb formáit kérelmező, illetve azokban részesülő személyek jogainak védelmét szolgáló intézkedéseket is.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazása céljából a tagállamok konzultálhatnak a Bizottsággal és a releváns uniós szervekkel, hivatalokkal és ügynökségekkel – különösen a Menekültügyi Ügynökséggel –, valamint adott esetben a nemzeti joggal összhangban a regionális és helyi hatóságokkal.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

- (3) A tagállamok – szükség esetén, de minden esetben a válsághelyzet e rendelet 5. cikke szerinti megszűnésének napjától számított legkésőbb egy évvel – felülvizsgálják az (EU) 2024/... rendelet⁺ 7. cikkével összhangban meghatározott nemzeti stratégiákat.

17. cikk

Együttműködés és értékelés

- (1) Az e rendelet 4. cikke (3) bekezdésében említett tanácsi végrehajtási határozatban foglalt intézkedések zökkenőmentes alkalmazásának biztosítása érdekében az uniós szolidaritási koordinátor közvetlenül az említett tanácsi végrehajtási határozat elfogadását követően összehívja az (EU) 2024/... rendelet⁺ 14. cikkének (5) bekezdésében említettek szerinti technikai szintű uniós szolidaritási fórum első ülését. A technikai szintű uniós szolidaritási fórum ezen első ülést követően a szükséges gyakorisággal ülésezik.
- (2) A válsághelyzetben lévő tagállam segítséget kérhet minden olyan hatóságtól, amely képes rövid időn belül növelni az illetékes hatóságai humán erőforrásait az (EU) 2024/... rendelet⁺⁺ 5. cikkével összhangban, továbbá az említett rendelet 5. cikkének a) pontjával, valamint az (EU) 2021/2303 rendelet 16. cikke (2) bekezdésének b) pontjával és 21. cikke (3) bekezdésének d) pontjával összhangban kérheti a Menekültügyi Ügynökség által kiküldött szakértők segítségét.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (3) A Bizottság, az Európai Parlament, a Tanács, a releváns uniós ügynökségek, valamint a válsághelyzettel vagy *vis maior* helyzettel szembesülő tagállam szorosan együttműködnek és rendszeresen tájékoztatják egymást a 4. cikk (3) bekezdésében említett tanácsi végrehajtási határozat végrehajtását illetően.
- (4) A válsághelyzettel vagy *vis maior* helyzettel szembesülő tagállam továbbra is bejelent minden releváns adatot a Bizottságnak, beleértve az e rendelet végrehajtása szempontjából lényeges statisztikai adatokat is. Az érintett tagállam a Bizottság rendelkezésére bocsátja továbbá a 6. cikk (3) bekezdése szerinti felülvizsgálat elvégzéséhez és a tanácsi végrehajtási határozat hatályon kívül helyezésére vagy meghosszabbítására vonatkozó javaslat elkészítéséhez szükséges konkrét információkat, valamint a Bizottság által azok alapján kért bármely egyéb információt is.
- (5) A válsághelyzettel vagy *vis maior* helyzettel szembesülő tagállam továbbra is szoros együttműködést folytat az UNHCR-rel és bármely más olyan szervezettel, amelyet a tagállam az e fejezet, valamint az (EU) 2024/... rendelet⁺ és az (EU) 2024/... irányelv⁺⁺ szerinti feladatokkal bízott meg.
- (6) Az e cikk szerinti hatásköreik gyakorlása és feladataik ellátása során a Bizottság és a Tanács mindenkor biztosítja a szükségesség és az arányosság elvének tiszteletben tartását.

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 16/24 (2016/0224A(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

18. cikk
Pénzügyi támogatás

- (1) Azon tagállamok, amelyek szolidaritási intézkedésként áthelyezést hajtanak végre, az (EU) 2021/1147 rendelet 11. cikkének (9) bekezdésében foglalt feltételek mellett uniós pénzügyi támogatást vehetnek igénybe, többek között a regionális és helyi hatóságok által végrehajtott korai integrációs intézkedések céljára is.
- (2) A válsághelyzetben lévő tagállamok számára az (EU) 2021/1147 rendelet 31. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján szükséghelyzeti finanszírozási támogatás nyújtható, többek között az e rendelet végrehajtásához szükséges befogadó létesítmények építésére, karbantartására és felújítására, az (EU) 2024/... irányelvben⁺ előírt szabályokkal összhangban.

19. cikk
Az (EU) 2021/1147 rendelet módosítása

Az (EU) 2021/1147 rendelet 31. cikkének (1) bekezdése a következő ponttal egészül ki:

- „ba) az (EU) 2024/... európai parlamenti és tanácsi rendelet^{*++} 1. cikke (4) bekezdése a) pontjának értelmében vett válsághelyzet.

* Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024.../... rendelete (...) a migrációs és menekültügyi válsághelyzetek és *vis maior* helyzetek kezeléséről és az (EU) 2021/1147 rendelet módosításáról (HL L, ..., ELI: ...).”

⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) dokumentumban szereplő irányelv számát.

⁺⁺ HL: kérjük, illesszék be a szövegbe a PE-CONS 19/24 (2020/0277(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát és az említett rendelet számát, dátumát, címét, HL- és ELI-hivatkozását a lábjegyzetbe.

20. cikk
Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet ...[a hatálybalépését követő huszonötödik hónap első napja]-tól/-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt ...,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök
